

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXX. ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA
ÉS HÍRLEVELE – 2014. MÁRCIUS 10.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

3.

Petőfi Sándor

NEMZETI DAL

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk vagy szabadok?

Ez a kérdés, válasszatok! ☐

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

Rabok voltunk mostanáig,

Kárhozottak ősapáink,

Kik szabadon éltek-haltak,

Szolgaföldben nem nyughatnak.

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

Sehonnai bitang ember,

Ki most, ha kell, halni nem mer,

Kinek drágább rongy élete,

Mint a haza becsülete.

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

Fényesebb a láncnál a kard,

Jobban ékesíti a kart,

És mi mégis láncot hordtunk!

Ide veled, régi kardunk!

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

A magyar név megint szép lesz,

Méltó régi nagy híréhez;

Mit rákentek a századok,

Lemossuk a gyalázatot!

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

Hol sírjaink domborulnak,

Unokáink leborulnak,

És áldó imádság mellett

Mondják el szent neveinket.

A magyarok istenére

Esküszünk,

Esküszünk, hogy rabok tovább

Nem leszünk!

A TARTALOMBÓL

A legfontosabb a gyerek lesz!

Nagy sikerű oktatáspolitikai fórumot tartott a PSZ március elsején. A rendezvényre azért hívták meg a parlamenti választásokon induló pártokat, hogy a pedagógusok megismerhessék azok oktatáspolitikai elképzeléseit. A Fidesz-MPP és a KDNP nem fogadta el a PSZ meghívását.

3

Ki lehet tanfelügyelő?

A köznevelés megújításában mérföldkőnek nevezte Hoffmann Rózsa oktatási államtitkár, hogy 29 év után visszaállítják a tanfelügyeletet. Mint mondta, 50 iskola 800 pedagógusával már kipróbálták a rendszert, a megkérdezettek 90 százaléka jónak találta azt.

4

Portfóliócsata

A pedagógusok a modell életbelépésével – függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e szakvizsgálással, vagy hogy milyen tudományos fokozatot szereztek és hány évet tanítottak – az I-es kategóriába kerültek. Emiatt, bár a pedagógusok átlagfizetése emelkedett, sokak bére csökkent.

5

8

Községi Panasznap a Vértanúk terén

Az óvodákban, az iskolákban sok olyan közalkalmazott is van, aki az oktató-nevelő munkát segíti, és akiknek a munkája nélkül nem működne a köznevelés rendszere. Követeljük számukra a 20 százalékos béremelést. (Galló Istvánné)

Tankönyvfelelősök a tűréshatáron

Mit hozott az államosítás, hogy az egész tankönyvellátás a Kello monopóliuma lett? Elsősorban a tankönyvfelelősök juttatásainak nevetségesen alacsony szintre csökkentését (100 Ft/tanuló).

10

11

A Kormányváltás a tankönyvválasztás szabadságáról

A baloldali Kormányváltás arra buzdítja a tankönyvszerzőket, -kiadókat, -terjesztőket és a tankönyvrendelőket, hogy készüljenek, mert a kormányváltás után visszaállítják a tankönyvválasztás szabadságát.

Felmérés a fiatalok egészség-magatartásáról

Nagyszabású nemzetközi program részeként elkészültek az iskoláskorú gyerekek egészség-magatartásának feltárását célzó azon kérdőívek, amelyeket márciusban 340 magyar tanintézetben osztanak ki, és amelyekre 6 ezer fiattól várnak válaszokat.

12

13

Az ENSZ előtt a magyar gyerekek helyzete

Egy roma gyerek két és félszer nagyobb eséllyel kerülhet gyermekvédelmi szakellátásba, mint nem roma társai. Az értelmi fogyatékos gyereket nevelő családok több mint kétharmada a létminimum alatt él.

Jótekonysági gála a közszolgálati szegényekért

Jótekonysági gálát tartott a Közdemosz a közszolgálati szegényekért A hetedik krajcár címmel a Vasas Szakszervezet székházában február 23-án. A rendezvényen ezerforintos tombolajegyeket lehetett vásárolni, melyekért 4-6 fős üdülési lehetőségeket, illetve egy zsúrizett festményt lehetett nyerni. A Közdemoszt alkotó 28 szakszervezet 28 szegény, közszolgálati dolgozó családjának megsegítésére fordította a tombolából és az adományokból befolyó bevételt. A nagy sikerű gálán ingyenesen vállalta a fellépést *Hábetler András* operaénekes, *Hegedűs D. Géza* színművész, *Kulka János* színművész, *Pogány Judit* színművész, a Szakértők zenekar, *Szathmáry Judit* énekes, *Sziksai Rémusz* színművész, *Závada Pál* író, a Vasas Szimfonikus Zenekar *Hontvári Gábor* vezényletével, a Balkan Fanatik trio, a KisCipő zenekar és *Takács Nikolas*.

Teniszbajnokság pedagógusoknak!

A XV. Országos Pedagógus Teniszbajnokságot némi szünet után ismételtelen megrendezik! A rendezvény 2014. június 4–5–6. napján zajlik majd Balatonalmádiban! A szervezők szeretettel várnak mindenkit! A további tudnivalókról március vége felé olvashatnak az érdeklődők a www.almaditenisz.hu honlapon!

Heller Ágnes és Alföldi Róbert az idei Radnóti-díjasok között

Heller Ágnes filozófusnak és *Alföldi Róbert* Jászai Mari-díjas színésznek, rendezőnek is odaítélték az idei Radnóti Miklós antirasszista díjat. A Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének (MEASZ) elnöksége által 2000-ben alapított díjat március 4-én adták át. *Hanti Vilmos*, a MEASZ elnöke emlékeztetett, hogy a díjat minden évben, március 21-én, a rasszizmus elleni világnapon adják át, de Heller Ágnes és Alföldi Róbert az idei díjátadásakor nem lesz Magyarországon, ezért nekik korábban szerették volna átadni az elismerést. Kettejük mellett még tizennégyen kapnak idén Radnóti Miklós antirasszista díjat. Heller Ágnes megköszönve a díjat arról beszélt, hogy a rasszizmus gyűlölet, a gyűlöletbeszéd egy formája.

Egy honlap, ami tanulásra ösztönöz, és a tanárok is kereshetnek vele

Elindult a Videotanáro.hu, egy honlap, amellyel tanulásra buzdíthatók a gyerekek, és amely keresetkiegészítési lehetőséget ad a pedagógusoknak. A honlap célja, hogy a Nemzeti alaptanterv általános iskolai felső tagozatos tananyagának egészét digitalizálja maximum 15 perces oktatóvideók formájában. Jelenleg mintegy 350 videó érhető el a honlapon, a tervek szerint 850 felvételből álló tananyaggal a nyáron készülnek el. Mennyire vevők erre a tanárok, és mekkora az érdeklődés a diákok részéről? A Gazdasági Rádió Magyarok a piacon magazinműsorában erről az egyik alapítóval, *Csetényi Csabával* *Hegedűs Zsuzsa* beszélgetett.

Forrás: Gazdasági Rádió

Születésnap köszöntő

Századik születésnapján köszöntötte dr. Idrányi Zoltánné Ilonka néni a Budapesti Szakoktatás Nyugdíjas Klubja. Ilonka néni 1945 óta tagja a Pedagógusok Szakszervezetének, és megalakulása, a '70-es évek eleje óta a nyugdíjasklubnak. Isten éltesse egészségben, békességben, szeretetben!

A magyar Prezi használják majd az amerikai iskolák

A prezentációkat forradalmasító magyar szoftvert több százezer amerikai iskolában fogják használni. Ez később sok előfizetőt hozhat a Prezinek. A Prezi az amerikai kormány tavaly elindított, ConnectED elnevezésű oktatásfejlesztési programjához csatlakozik. A csatlakozás keretében a magyar szoftvercég százmillió dollár, vagyis mintegy 22 milliárd forint értéket jelentő oktatási előfizetést biztosít majd, amely több százezer amerikai iskolát tud kiszolgálni. A felajánlás a Prezi felhasználónként havi 4,92 dollárért előfizethető Edu Pro licencére vonatkozik (ez a magyar diákok és tanárok számára havi ezer forintba kerül). A cég egyébként bármely ország diákjai és oktatói számára kínál ingyenes licenceket is: ezekkel lehetséges privát prezentációkat készíteni, ám kisebb internetes tárhely jár hozzájuk. A fizetős Edu Pro licenchez a Prezi kiemelt terméktámogatást is biztosít, amit az ingyenes csomag nem tartalmaz. A Fehér Ház programja alapvetően a nélkülszövő diákok és a fejletlen digitális eszközökkel rendelkező iskolák kiszolgálását célozza. A ConnectED keretében az Apple, a Microsoft, az Autodesk, az Adobe és más technológiai cégek szolgáltatásai, termékeik felajánlásával összesen több mint egymilliárd dollárral támogatják az oktatás fejlesztését. A Prezi felajánlása már öt-tíz éven belül hasznot hozhat a cégnek, hiszen ha az általános és középiskolás diákok eleve a magyar cég szoftverének használatát szokták meg, valószínű, hogy az iskolapadból kikerülve is azt választják majd például a Microsoft Office helyett.

Forrás: origo.hu

OLVASD, ÉS ADD TOVÁBBI!

A Pedagógusok Lapja évi előfizetési díja 5 százalék áfával 4500 forint. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek csekket postázunk.

Az egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 120 000 forint, a féloldalas 60 000, a negyedoldalas 30 000 forint. Az apróhirdetés szavanként 60 forint. Minden egyes díjtételt 27 százalékos áfa terhel. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap 3. napja.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Az OKÉT tevékenységében részt vevő

Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) hivatalos hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: Millei Ilona

Technikai szerkesztő: Márfiné Bécsi Erika

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Telefon/fax: 322-8464

Levél cím: 1417 Budapest, Postafiók 11

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája

1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8453

Felélős kiadó: Galló Istvánné elnök

Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: pedlap@pedagogusok.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 4500 Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A LEGFONTOSABB A GYEREK LESZ!

A Pedagógusok Szakszervezetének fóruma a pártok oktatási elképzeléseiről

Nagy sikerű oktatáspolitikai fórumot tartott a Pedagógusok Szakszervezete március elsején. A rendezvényre azért hívta meg a parlamenti választásokon induló pártokat, hogy a pedagógusok megismerhessék azok oktatáspolitikai elképzeléseit. A fórum arra is lehetőséget nyújtott, hogy kiderüljön, a pártok oktatáspolitikai elképzeléseibe hogyan épülnek be a PSZ XX. és XXI. Kongresszusán elfogadott elvárások az oktatás jövőjéről. A Fidesz–MPP és a KDNP nem fogadta el a PSZ meghívását. A megjelent pártok (DK, Együtt–PM, LMP, MLP, MSZP) képviselői bírálták a jelenlegi oktatáspolitikát, deklarálták, hogy hatalomra jutásuk esetén visszaállítják az oktatásban a gyermek mindennek feletti érdekét, és többek között új finanszírozást, a Klik és a Nemzeti Pedagógus Kar megszüntetését helyezték kilátásba.

A fórum helyszíne a korábbi tervekkel ellentétben az Apáczai Kiadó székháza helyett a Fáklya Művelődési Ház lett, mert, ahogy **Galló Istvánné**, a PSZ elnöke bevezetőjében elmondta: „Ezt a (szombati) fórumot hetek óta szervezzük, tervezzük, de szerdán délután váratlanul a következő helyzettel találunk magunkat szembe: megtudtuk, az Apáczai-könyvkiadó bemutatótermét, melyet a PSZ már több ízben igénybe vett, az előzetes egyeztetés ellenére csak akkor kapjuk meg, magyarul csak akkor tarthatjuk meg ott a fórumunkat, ha a jelenleg kormányon lévő pártok delegáltjai is részt vesznek a rendezvényen. Hiába volt az érvelés, hogy mi ezt nem tudjuk befolyásolni, **Esztergályos Jenő**, az Apáczai Kiadó igazgatója hajthatatlan volt. Esztergályos Jenő nem merete azt a kockázatot vállalni, hogy egy olyan eseménynek adjon helyet, ahol csak a jelenlegi ellenzéki pártok szakpolitikusi vesznek részt. Ennek pedig feltehetően az az oka, hogy, mint tudjátok, a tankönyvellátás államosítása teljesen bizonytalan helyzetet hozott a tankönyvkiadóknál. Miután még nincs döntés abban, hogy melyik tankönyvkiadó lesz a szerencsés, a kiválasztott a kormány részéről, az Apáczai Kiadó semmit sem mert kockáztatni. Ez a kis mozzanat a jelenlegi közállapotainkat nagyon jól tükrözi.”

A PSZ elnöke arról is beszélt, a rendszerváltás óta a parlamenti választásokat megelőzően oktatáspolitikai fórumra invitálja a szervezet a választásokon induló pártok szakembereit, hogy lehetőséget teremtsen a pártok képviselőinek arra: ismertessék elképzeléseiket, terveiket a jövő oktatására vonatkozóan. Ez a fórum ennek a tradíciónak a folytatása. Kiemelte: az oktatás nemcsak a pedagógusok ügye, hanem közügy, és következményeit minden magyar állampolgár viseli. Azt mondta, nem pártpolitikai, hanem kifejezetten szakmai tanácskozást szerveztek, ezért külön fájó, hogy sem a Fidesz, sem a KDNP nem delegált arra résztvevőt.

Pártok, elképzelések

A pártok képviselőinek alfabetikus sorrendben elhangzott előadásából kiderült, az ok-

tatás jelenlegi állapotát az ellenzéki pártok hasonlóképp ítélik meg, és a megváltoztatását hasonló elképzelések alapján tervezik.

Arató Gergely (DK) arról beszélt, hogy pártjuk oktatáspolitikája hat csomópontban illeszkedik a PSZ elképzeléseihez. A Klikről azt mondta: elszórt, erőltetett, politikailag motivált központosítás történt, amivel „átgázoltak” a pedagógusok autonómiáján. A Klik létrehozása azt is megmutatta: nincsen jó modellje az oktatás központosításának Magyarországon. Ezt a központosított rendszert meg kell szüntetni, a döntéseknek helyben kell születniük. Mint mondta, helyre kell állítani az intézmények szakmai, pénzügyi autonómiáját. Olyan normatív finanszírozást szorgalmazott, amely korrigál ott, ahol erre szükség van. Az óraszám kérdésében a kormánynak a szakmai és az érdekképviselőkkel kell egyeztetniük. Kifejtette, egy központból nem lehet mindent eldönteni, az a típusú ellenőrzési rendszer, amit a kormány megvalósít, minden szempontból értelmetlen. A pedagóguskarról úgy vélekedett, annak az ellenőrzésen kívül nincs más funkciója, a minőséget nem javítja, csupán a pedagógusok megrendszabályozását szolgálja. A bérrendszerről úgy vélekedett, eredmény, hogy elindult a béremelés, de nem hozott érdemi változást, mert sokkal kevesebb, mint amit ígértek. Hozzátette, a már megkapott juttatást nyilvánvaló, hogy nem veszik vissza, ugyanakkor leszögezte, hogy a pályakezdők béréhez hozzá kell majd nyúlni.

Karácsony Gergely (Együtt–PM) arról beszélt, könnyű a helyzet, hisz az asztalnál ülők fajsúlyos dolgokban hasonlóan gondolkodnak: ami az oktatásban történt az elmúlt három és fél évben, azt meg kell állítani. Felsorolta a követendő lépéseket, eszerint az iskolákat vissza kell adni a helyi közösségeknek, a nyugdíjas pedagógusokat vissza kell hozni az oktatásba, a tankötelezettség határát vissza kell állítani a 18. évre, a szakszervezetekkel az egyeztetéseket folytatni kell. Az egész napos iskola korrekcióját, a hit- és erkölcstan kötelezővé tételének megszüntetését, a felsőoktatásban a tandíj eltörlését javasolta. Helyes iránynak azt tar-

totta, hogy az igazgatót a helyi közösség válassza meg. Úgy vélte, a Kliket, ahogy a pedagóguskart is, meg kell szüntetni. Utóbírói kijelentette, azért hozták létre, hogy **Hoffmann Rózának** legyen állása a választások után. A bérrendezés ugyan elindult, de az adórendszer átalakítását, az inflációt és a cafetéria elvételét figyelembe véve a pedagógusok nulla ponton vannak. Kormányra kerülésük esetére további béremelést és olyan progresszív adórendszert ígért, amelyben a magasabb keresetűektől várnak el szolidaritást.

Pető Ernő (LMP) rámutatott: az oktatásban az alapvető célok azonosak. Hogy mi-
ben más az ő politikájuk? Új költségvetési szerkezetet akarnak. Most döntő módon pénzkivonás folyik az oktatásban, az egészségügyben, a szociális ágazatban, amit ideológiával próbálnak legitimálni. Megjegyezte, a politikai elit nem a helyükön kezeli a pedagógusokat, ennek elsősorban pénzügyi oka van, és ezen feltétlenül változtatni kell.

Tarján András (Magyar Liberális Párt) arról beszélt, hogy nem ideológia, hanem egyszerű haszonszerzés vezényli a kormánypártokat, és a közoktatás átalakítása ennek jegyében zajlik a szakmai szervezetek, szakszervezetek véleményének mellőzésével. Most „engedelmes rabszolgává tett népet” nevelnének, pedig az állam feladata az, hogy differenciálással egyenlő feltételeket teremtsen.

Legyen közoktatási kerekasztal!

Hiller István (MSZP) véleménye szerint világos állásfoglalás, hogy a kormány képviselői nem jöttek el a fórumra, a szembenézés elutasítása a távolmaradásuk is. Hangsúlyozta, hogy szakmai értelemben nincs oktatáspolitikai, hatalmi politika van, és az egész jelenlegi rendszer a legkisebbeket, a 6–14 éveseket akarja „előre idomítani”. Ebben a pedagógusok eszközként szerepelnek – mondta, és teljes szakmai autonómiát ígért. Mint megjegyezte, „a politika és a szakma viszonyában tudunk új fejezetet nyitni”.

(Folytatás a 4. oldalon)

A LEGFONTOSABB A GYEREK LESZ!

(Folytatás a 3. oldalról)

Kiemelte: a köznevelési törvényből első lépésként vették ki, hogy a gyermek mindenképpen feletti érdeke áll a központban.

Ezt visszaállítanák, és ehhez kérte a jelenlévők támogatását. A volt oktatási miniszter a járási tankerületet életképesnek tartja, szerinte ezt érdemes megtartani, de azoknak társulásként kellene működniük. Az igazgatók jogosítványait visszaadná, s jelezte: a pedagógus-életpályamodell megtartanák, a portfóliót ugyanakkor eltörölnék, és új minősítési rendszert dolgoznának ki.

A volt miniszter kitért arra is: a Klik 68 milliárdos hiányt halmozott fel, s ez azért állt elő, mert az életpályamodell költségvetése megvan, de a köznevelését annyival csökkentették. Ezt a hiányt az új kormánynak pótolnia kell. A Klik nem megoldás, hanem maga a probléma – mondta, és kijelentette: azt kellő átmenettel meg fogják szüntetni. Az átmeneti időre azért van szükség, mert a magyar oktatás működőképességét fenn kell tartani.

Mint mondta, egész Európában egy olyan kormány van csak, amelyik a válság hatására szűkítette, és nem bővítette a tudáshoz való hozzáférés lehetőségét, ez pedig Orbán Viktoré. Ez a kormány csökkentette a tankötelezettség korhatárát is, ami az MSZP-s politikus szerint ördögtől való gondolat, hisz a legszegényebbeket a „pokolra küldi”, nem lesz jövőjük. Arról is beszélt, hogy „náciknak nincs helye a Natban”, és példaként Nyíró Józsefet említette. „Kivágjuk” – ígérte, és elmondta: visszaállítanák a kompetenciaalapú és lexikális ismeretek harmóniáját. Hiller István visszaállítaná az állam által felügyelt, piaci alapú tankönyvellátást is.

A pedagóguskar kötelezető voltát szintén megszüntetnék. Elmondta, érdemes és normális keretek között kell társadalmi beszélgetést folytatni az oktatásról, ezért köznevelési kerekasztal létrehozását javasolta. Megjegyezte, olyan államigazgatási feltételeket kell teremteni, amelyben a legfontosabb a gyerek lesz!

M. I.

KI LEHET TANFELÜGYELŐ?

Azt remélik, ez a rendszer segíti majd a pedagógiai kultúra javítását

A köznevelés megújításában mérföldkőnek nevezte Hoffmann Rózsa közoktatási államtitkár, hogy 29 év után visszaállítják a tanfelügyeletet. Erre az átfogó minőségfejlesztő projekt ad lehetőséget. Mint mondta, 50 iskola 800 pedagógusával már kipróbálták a rendszert, a megkérdezettek 90 százaléka jónak találta azt. Tanfelügyelőképzésre eddig 7 ezer pedagógus jelentkezett.

Hoffmann Rózsa a Pedagógusok Lapja kérdésére elmondta, 250 szakember dolgozta ki azokat a szempontokat, amelyek a tanfelügyeleti rendszer alapját adják. Személyiségi jogokra való hivatkozással nem árulta el a nevüket, de azt igen, hogy tudományos fokozattal bíró személyek, egyetemi oktatók, kutatók és gyakorló pedagógusok is vannak közöttük. A régi, 29 évvel ezelőtti szakfelügyeleti rendszertől a mostani abban különbözik, hogy a régi nem választották ki, és nem képezték ki erre a feladatra a szakembereket, az a szakfelügyelet a tantárgyi tanításra koncentrált, nem volt objektív mérce, protokoll rá. Azóta 29 év eltelt, világszerte kialakult a rendszer, amit átvettek. Ez valami új, szokatlan, de végiggondolt és tudatos rendszer. Hoffmann Rózsa úgy vélte, a választások után egy jó kormány folytatja ezt a minőségfejlesztési programot az oktatásban. Négyévente ugyanis nem lehet rángatni az oktatást, a jót át kell venni. Megjegyezte, ők is folytatták a tehetséggondozó programot. A minőségfejlesztési programról az ellenzékkal egyébként a parlament keretein belül az előírásoknak megfelelően egyeztettek.

A tanfelügyeletet egységes szempontok szerint ellátó szakemberek előzőleg képzésen vesznek majd részt, gyakorló tanárok lesznek, s a szubjektivitást maximálisan ki kell küszöbölniük a munkájukból, amelynek elsődleges célja a köznevelés színvonalának javítása. A tanfelügyelet nem elsősorban a szaktárgyak tanításának ellenőrzésére koncentrált, hanem a pedagógusok nevelő tevékenységére, s azt remélik, hogy ez a rendszer segíti majd a pedagógiai kultúra javítását.

A tanfelügyelők gyakorló pedagógusok lesznek, tanfelügyeleti tevékenységüket heti egy napban végzik majd, a másik négy napon maguk is tanítani fognak az iskolájukban. A tanfelügyeleti rendszer a pedagógus munkájának egészét vizsgálja, összefügg a minősítési rendszerrel, abba illeszkedik.

Az államtitkár hozzátette, ezen a programon évek óta dolgoznak, négy éve vissza akarják állítani a tanfelügyeletet. Ehhez a 2011-es köznevelési törvény volt az első lépés, azután az Oktatási Hivatal dolgozott ki az általános iskolára vonatkozó útmutatót, amit a miniszter tavaly decemberben jóváhagyott. Az 50 iskolában 800 pedagógus részvételével lezajlott „tanfelügyeleti vizsgálat” egyfajta kipróbálás volt, az ott tapasztaltakat már beépítették a rendszerbe (ahogy fogalmazott: a dokumentumok átestek már a kipróbáláson). A tanfelügyeleti rendszer a következő tanévben indul. A cél, hogy minden pedagógushoz legalább ötévente eljusszon a tanfelügyelő. Megjegyezte, a semmiből újjáépítik a rendszert.

Pósfai Péter, az Oktatási Hivatal elnöke a konferencia közben tartott sajtótájékoztatón elmondta: a TÁMOP 3.1.8-as projektnek öt pillére van, ezek közül az egyik jelenti a pedagógiai szakmai ellenőrzés megvalósítását, azaz a tanfelügyelet kidolgozását. A TÁMOP 3.1.8 kiemelt uniós projekt öt pillérének egyike a pedagógus-ellenőrzés, a tanfelügyelet. Kik azok, akik szakmai ellenőrök, tanfelügyelők lesznek? Szakmai ellenőrök, és a pedagógusok minősítését is ők végzik. A tanfelügyelők végre nem a szakmától távol lesznek, maguk is aktívan tanítanak majd. Tanfelügyelőnek olyan embereket választanak ki az erre a feladatra jelentkezett 7 ezerből elektronikus vizsgával, aki nagy, 14 év szakmai gyakorlattal, ötéves gyakorlattal abból az intézménytípusból, ahol a minősítést folytatni fogja és pedagógus szakvizsgával vagy azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik. Idén ezer főt képeznek ki, később még 4 ezret, mert összesen 5 ezer tanfelügyelőre lesz szükség, hogy eljussanak ötévente minden pedagógushoz.

A tanfelügyelőnek készülő pedagógusok továbbképzése 60 órás lesz, ők maguk is átesnek majd egy minősítő eljárás, vizsgáznak abból, ami majd az ő vizsgáztatói feladatuk lesz.

Kerekes Balázs, az Oktatási Hivatal projektigazgatója mindehhez hozzátette, több mint 50 intézményben 800 pedagógussal próbálták ki a tanfelügyeleti munkát, januárban pedig megkezdődött száz tréner felkészítése, akik a tanfelügyeleti, valamint a pedagógus-minősítési szakértői képzésre jelentkezőkkel fognak majd foglalkozni.

A következő időszakban 30 ezer tanfelügyeleti eljárás előkészítésére nyújtanak be EU-s pályázatokat.

PORTFÓLIÓCSATA

A PSZ a sztrájbizottság összehívását kérte

Miközben az Oktatási Hivatal nyugtatgatta a tanárokat, hogy nem lesz szükségük külső segítségre a pedagógusminősítésnél portfóliójuk összeállításához, a köznevelésért felelős államtitkárság pedig amellett tört lándzsát, hogy a pedagógusok nagy többsége nemcsak elfogadta, de határozottan várta a minősítési rendszer elindulását, addig neves, közismert tanárok nyílt levélben tiltakoztak a portfóliókészítés ellen. Az ügyben megszólaltak a szakszervezetek is. Az Oktatási Vezetők Szakszervezete arra kérte a kormányt, hogy vizsgálja felül a pedagógus-életpályamodellhez illeszkedő minősítési rendszer jelenlegi szabályozását, és tartsa be a szakszervezetekkel kötött megállapodás vonatkozó passzusát. A Pedagógusok Szakszervezetének elnöke nyílt levélben fordult az emberi erőforrások miniszteréhez a pedagógusok minősítési eljárása miatt. Ebben többek között azt tette szóvá, hogy a sztrájbizottsággal kötött megállapodás ellenére a feltételek kialakításába a szakszervezeteket nem vonták be, és kérte a bizottság haladéktalan összehívását. A sztrájbizottsággal történő tárgyalások elkezdődtek, s mivel az álláspontok nem közeledtek, folytatódnak is.

Mi is az a portfólió?

Maga a szó a nagyközönség számára eddig leginkább a banki hiteligénylésnél merült fel fogalomként, sem az Idegen szavak szótárában, sem a Magyar értelmező kéziszótárban nem található meg. Igaz, ezek a kiadványok még az 1970-es években készültek. Az Idegen szavak gyűjteményében – ami a saját bevallásuk szerint Magyarország legjobb online idegen szavak szótára – azonban már megtalálható a kifejezés, jelentése: a befektető által birtokolt befektetési eszközök összessége jelenti az adott befektető portfólióját. Szó szerinti jelentése: tárcsa. A művészvilágban is használatos volt, olyan reprezentatív gyűjtemény, amely a művész legjobb műveit mutatta be.

Hogy mikor és miért került a portfólió mint fogalom az oktatásba? A felsőoktatásban már lehetett róla hallani, mert a 15/2006 (IV. 3) OM rendelet 4. sz. mellékletének 5.1.3. pontja előírta, hogy a tanári mesterképzés hallgatóinak portfóliót kell készíteniük.

A köznevelésbe az oktatás átalakítása révén került bele, a 2013/14-es tanévben bevezetett pedagógus-életpályamodell minősítőrendszere már előírta a tanári portfólió meglétét. A 2013. szeptember 1-jén bevezetett Köznevelési törvény 64–65. §-a az előmeneteli rendszer kereteit meghatározó rendelkezéseket, a 326/2013 (VIII.30.) kormányrendelet a részletes szabályokat tartalmazza.

A minősítési rendszer alapján öt fokozatot lehet elérni: gyakornok, pedagógus I., pedagógus II., mesterpedagógus és kutatótanár. Ezek közül az első három fokozat egymásra épül, majd a pedagógus II. fokozat elérése után az előmeneteli lehetősége kétfelé válik. Vagyis kinek-kinek a szakmai érdeklődése, pályafutása, eredményei határozzák meg, hogy ha tovább kíván lépni, a gyakorlatibb „mesterpedagógus” vagy a tudományosabb „kutatótanár” fokozatot célozza meg, de természetesen az is lehet, hogy valaki mesterpedagógusból lesz majd később kutatótanár.

Hogy zajlik a folyamat?

A miniszter minden év február utolsó napjáig közzéteszi a következő naptári évre vonatkozóan a minősítővizsgák és a minősítési eljárások keretszámait, azok szervezésének központi szabályait és a minősítési tervbe történő felvétel különös feltételeit. A minősítési keretszámot a pedagógusminősítő vizsgák és eljárások lebonyolításához rendelkezésre álló személyi és tárgyi feltételek, valamint a központi költségvetési keret figyelembevételével határozza meg a miniszter.

A pedagógus – figyelembe véve a meghatározott feltételeket – az adott év március 31-éig jelentkezik az intézményvezetőnél, megjelölve az elérni kívánt fokozatot. Az intézményvezető a pedagógus jelentkezését április 10-éig rögzíti az Oktatási Hivatal (OH) által működtetett informatikai rendszerben, amely a jelentkezéshez való hozzáférést a kormányhivatal számára lehetővé teszi. Az intézményvezető a pedagógusminősítő vizsgára, eljárásra való jelentkezés rögzítését nem tagadhatja meg.

A beérkezett jelentkezéseket a kormányhivatal ellenőrzi, és az adott év április 30-áig jóváhagyja. A miniszter az OH javaslata alapján elkészített minősítési tervben minden év május 20-áig dönt a tárgyévét követő évben minősítővizsgán, eljárásban részt vevő pedagógusokról. A miniszter a döntésről legkésőbb minden év május 31-éig az OH által működtetett informatikai rendszer útján értesíti a pedagógust és az intézményvezetőt.

A kormányhivatal az adott év szeptember 30-áig kijelöli a minősítési tervben szereplő pedagógusok vizsgájának, eljárásának időpontját, a minősítőbizottság elnökét és szakértő tagját, majd erről az OH által működtetett informatikai rendszer útján értesíti az érintett pedagógust és szakértőket, valamint az érintett intézmények vezetőit.

Az előmeneteli, vagyis a következő minősítés előírt időn belüli (kilenc év gyakorlat után) megszerzése a Pedagógus II. fokozatig kötelező, míg a mesterpedagógus és a ku-

tatótanár fokozatot lehetőségként tartalmazza a rendszer. A pedagógus I. fokozatba besorolt pedagógus legalább hat év szakmai gyakorlat után saját kezdeményezésére minősítési eljárásban vehet részt, ám ekkor a kötelezőként díjtalan eljárásért – ahogy a megismételt minősítővizsgáért is – fizetnie kell, nevezetesen a kötelező legkisebb alaptermék (minimálbér 70 százalékát, ez napjainkban 71 050 forint).

(Az Emmi köznevelésért felelős államtitkársága február 28-án közleményt adott ki a 2015. évre vonatkozó pedagógus minősítési keretszámról és a minősítési tervbe történő felvétel különös feltételeiről. Ebben a 2015. évre vonatkozóan a pedagógus minősítési keretszámot 30 000 főben határozták meg. Különös feltételleként pedig a pedagógus szakvizsgát és legalább nyolc év szakmai gyakorlatot, vagy legalább harminc év szakmai gyakorlatot határoztak meg.)

Mi váltotta ki a pedagógusok haragját?

A pedagógusok a modell életbelépésével – függetlenül attól, hogy rendelkeznek-e szakvizsgával, vagy hogy milyen tudományos fokozatot szereztek és hány évet tanítottak – az I.-es kategóriába kerültek. Emiatt, bár a pedagógusok átlagfizetése emelkedett, sokak bére csökkent. Ők azok, akik több pedagógus-szakképzettséggel rendelkeznek, összetettebb feladatokat láttak el, s emiatt különböző bérpótlékokat, illetmény-növekedést kaptak a korábbi rendszerben. Sokan úgy érzik, azzal, hogy minden pedagógust a pedagógus I.-be soroltak be, elvették diplomáik, doktori címük, szakvizsgájuk értékét. De nem egyszerű maga az adminisztráció sem. A minősítéshez a pedagógusoknak a rátermettségüket bizonyítandó számos dokumentumot kell a bonyolult internetes felületre feltölteniük. Nemcsak a szakvizsgát igazoló oklevelüket, illetve az egyéb végzettségről szóló dokumentumokat, hanem óravázlatokat, tanulmányokat, saját fejlesztésű tanulást segítő játékokat.

(Folytatás a 6. oldalon)

PORTFÓLIÓCSATA

(Folytatás az 5. oldalról)

Ezek mind olyan személyes, szellemi termékek, amelyekben egy pedagógus évek, évtizedek tapasztalatát halmozta fel. Sokan attól félnek, portfóliójuk feltöltésével az állam „ellopja” a számára tetszetős módszereket, hiszen ingyen juthat hatalmas szellemi értékhez.

Már megnyitották azt az online felületet, amelyre a pedagógus II. kategóriára pályázók elkezdhetik feltölteni a portfóliójukat, vagyis a szakmai teljesítményükhöz kapcsolódó dokumentumokat, valamint az azzal összefüggő szellemi termékeiket. Erre nagyjából 30 ezer pedagógusnak kellene április végéig közel 80-100 oldalas anyagot feltölteni. Munkájukat nem könnyíti, hogy számos iskolában nincs internet, működőképes fénymásoló, a legelemibb munkaeszközök beszerzését is kérvényezni kell.

Sokan gyanakodnak az egész minősítési eljárással kapcsolatban amiatt is, mert az iskolákat fenntartó intézményközpont költségvetésében nincs benne az a tétel, amely fedezné a minden bizonnyal rengeteg ember átsorolásával járó béremelést. Szüdi János jogász, oktatási szakértő szerint az alultervezett költségvetés miatt határozta meg a kormány a portfóliók leadásának határidejét április végére, azaz a választások utáni időpontra. Ha a Fidesz nyer, akkor úgy alakítja át a szabályokat, ahogy csak akarja, vagyis egyáltalán nem biztos, hogy az, aki megfelel a pedagógus II. kritériumainak, meg is kapja ezt a besorolást.

A PSZ a sztrájkbizottsággal történő tárgyalás összehívását kérte

Sokan annyira megaláznak tartják e procedúrát, hogy nem kívánnak élni az átminősítési eljárással. Neves, közismert pedagógusok nyílt levélben tiltakoztak, bojkottra hívták társaikat a Hoffmann Rózsa nevével fémjelzett fideszes oktatáspolitikai egyik legmegalázóbb eleme, az „életpályamodell” üzemelésében kulcsfontosságú portfóliókészítés ellen.

Az Oktatási Vezetők Szakszervezete arra kérte a kormányt, hogy vizsgálja felül a pedagógus-életpályamodellhez illeszkedő minősítési rendszer jelenlegi szabályozását, és tartsa be a szakszervezetekkel kötött megállapodás vonatkozó passzusát. Somogyi László elnök ezt szó szerint idézte: „A szakvizsgáló és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezők besorolása – esetleg bizonyos, a szakszervezetek bevonásával kidolgozott, objektív szakmai feltételek figyelembevételével – a pedagógus II. fokozatba történik.”

telével – a pedagógus II. fokozatba történik.”

A Pedagógusok Szakszervezetének elnöke február 20-án nyílt levélben fordult az emberi erőforrások miniszteréhez a pedagógusok minősítési eljárása miatt. Ebben Galló Istvánné többek között azt tette szóvá, hogy a sztrájkbizottsággal kötött megállapodás ellenére a feltételek kialakításába a szakszervezeteket nem vonták be, és kérte a bizottság haladéktalan összehívását.

A szakszervezet honlapján is közzétett dokumentum szerint a pedagógus-sztrájkbizottsággal kötött megállapodás talán egyik leglényegesebb pontja az, amelyik a szakvizsgáló és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezők besorolásával foglalkozik. A fentebb idézett mondatra hivatkozik ő is, miszerint a megállapodás rögzíti, hogy az érintett pedagógusok besorolása „...bizonyos, a szakszervezetek bevonásával kidolgozott, objektív szakmai feltételek figyelembevételével” a pedagógus II. fokozatba történik. A mára kialakult helyzet szerint az érintetteknek egy közel százoldalas, 70 indikátort tartalmazó portfóliót kell feltölteniük ahhoz, hogy átkerülhessenek a pedagógus II. fokozatba – írta a sztrájkbizottság nevében az elnök, aki a miniszternek jelezte azt is, hogy a köznevelési államtitkárság által előkészített és kormányrendeletben megjelent feltételek egyre nagyobb felháborodást váltottak, váltanak ki.

Mint írta: egyre többen tagadják meg a portfólió feltöltését, ezzel fejezve ki tiltakozásukat e minősítési rendszer súlyos szakmai hibái miatt.

Kitért arra is: a megállapodás másik, hasonlóan fontos pontja volt a monitoring-rendszer helyi és vezetői szintű működtetése. A Klik szervezeti és működési szabályzata megadta a jogi kereteket e feladat teljesüléséhez, mivel előírja, hogy a tanterv-tervezőknek az illetékes szakszervezeti tisztviselőkkel, míg az állami intézményfenntartó központ elnökének a Pedagógusok Szakszervezete elnökével kell rendszeres kapcsolatot és konzultációt tartania. Az elmúlt időszak eseményei azonban azt igazolják, ezek az egyeztetések nagyon esetlegesek, nemegyszer elmaradnak. – Galló Istvánné szerint nincs megnyugtató megoldás a pedagógusok intézményben történő benntartózkodásának kérdéskörében sem.

„Elfogadhatatlan, hogy nem engedik el az intézményből a pedagógusokat akkor sem, ha nincs valóságos indoka a benntartózkodásuknak. Ugyanakkor, ha 32 óránál többet kell a munkahelyen tölteni, azt nem engedik feltüntetni a munkaidő-nyilvántar-

tásban, hogy ne kelljen kifizetni a túlmunkát” – fejtette ki problémáikat az érdekvédő.

Galló Istvánné úgy látja: rugalmasabb hozzáállással oldani lehetne azt a feszültséget, amely abból ered, hogy a pedagógusnak egyetlen mérhető munkaideje van, a tanítási (foglalkozási) óra. Minden más tevékenység pontosan nem tervezhető meg, és nem is mérhető.

A szakszervezeti vezető azt kérte a minisztertől, hogy hívja össze haladéktalanul a pedagógus-sztrájkbizottságot. Megjegyezte: Sipos Imre helyettes államtitkárral történt megbeszélésüket a miniszterrel való személyes találkozó előkészítésének tekintik.

Hogyan fogadta mindezt a köznevelési államtitkárság?

A Köznevelési Információs Rendszer személyi nyilvántartása alapján 25 761 pedagógus jogosult az eljárásban való részvételre. A start, 2014. február 6. után eltelt két hét során 24 340 pedagógusnak az intézményvezető már engedélyezte is a hozzáférést az elektronikus felülethez. 8065 pedagógus elvégezte a regisztrációt, vagyis belépett a rendszerbe, 2426 kolléga pedig már töltött is fel adatot. Egyelőre nincs lezárt portfólió, hiszen a szakmai dokumentumok véglegesítésének határideje ebben az eljárásban 2014. április 30.

Ugyanakkor a Facebookon a két hét alatt 178 személy vállalta személyes aláírásával az antiportfólió-nyilatkozathoz való csatlakozását. (Ez persze nem jelenti azt, hogy maga az eljárás nem megalázó a diplomával, szakvizsgálóval 20-30 éve tanító pedagógusok számára, ahogy azt sem, hogy csupán ennyien ellenzik a portfóliókészítést.)

A Köznevelésért Felelős Államtitkárság február 19-én mindenesetre magabiztos közleményben tudatta, a pedagógusok nagy többsége nemcsak elfogadta, de határozottan várta a minősítési rendszer elindulását, ez derül ki az Oktatási Hivatal adataiból. (...) A magyar köznevelésből évtizedek óta mindaddig hiányzott a pedagógusok munkájának korszerű, nemzetközileg elismert, objektív eszközökkel történő szakmai ellenőrzése és értékelése, annak ellenére, hogy ezt a pedagógusok, a szülők és a diákok nagy többsége is igényelte – áll a közleményben. Hoffmann Rózsa köznevelési államtitkár ugyanaznap azt mondta: ahhoz, hogy a pedagógusok társadalmi megbecsülése növekedjen, számos eszközre van szükség.

(Folytatás a 7. oldalon)

PORTFÓLIÓCSATA

(Folytatás a 6. oldalról)

Ilyen a béremelés, de emellett fontos az is, hogy merjék vállalni: külső, objektív mérce alapján lépnek előre a pályán. A végső minősítésük óralátogatással és egyéb szempontokkal is kiegészül majd. Azoknak a tanároknak az előrelépését szeretnék segíteni, akik már sok mindent bizonyítottak a pályán. A bojkottnak nem örülnek, értelmetlennek tartják.

Csak hogy a pedagógusok egy része nem bízik a minősítőkben sem. Ahogy nyílt levelükben írták: „Nem értünk egyet a minősítők körébe való önkéntes jelentkezés lehetőségével és a gyors- talpaló szakértőképzésen szerzett pozíciókkal. Határozott véleményünk, hogy a minősítő eljárásnak »hiteles helyhez«, vagyis főiskolákhoz, egyetemekhez, tanárképző intézményekhez kell kapcsolódniuk, a minősítést tanárképző intézményeknek kell kiadniuk.”

A minősítés minősége

Egy esztergomi szakközépiskolában a 2013/2014-es tanév felélekor volt olyan osztály, ahol 28 diákból 24-en buktak meg, nagy részük háromnál több tárgyból kapott egyest. Egy szülő szerint a bukást néhány tanár a gyerekek terrorizálására használja, de az iskola igazgatója szerint náluk körülbelül olyan a helyzet, mint a többi hasonló intézményben: sok diák eleve nem akar tanulni, és az órákra sem jár be. Az igazgató szerint a tankötelezettség korhatárának leszállítása nagyon sokat segít az iskolán. Sok olyan ta-

nuló van, aki eleve nem akar tanulni, vagy már inkább dolgozni. Ettől az évtől lehetővé válik, hogy aki már betöltötte a 16 éves kort, azt akár év közben is elengedjék. Ez hamarosan a bukási statisztikáikon is jelentősen javítani fog. Ugyanakkor a bukásokról szóló korábbi vitákon kiderült: ahol sok az osztályismétlés, ott a tanárokkal vagy az oktatás rendszerével is probléma lehet. A tanárok minősítése, a szakfelügyelői látogatások segíthetnének a probléma megoldásában, a minősítési eljárás elvileg alkalmas lenne arra, hogy az alkalmatlanokat kiszűrjék és eltanácsolják a pályáról.

A sztrájbizottsági tárgyaláson nem közeledtek az álláspontok

Miután Galló Istvánné, a PSZ elnöke az Emmi miniszterétől a sztrájbizottság összehívását kérte, a tárgyalásra március 4-én sor is került. A tárgyalások után az az Emberi Erőforrások Minisztériumának Köznevelésért Felelős Államtitkársága közleményt adott ki. Ebben azt írták, az államtitkárság és a pedagógus-szakszervezetek vezetői szakmai egyeztetést tartottak. A megbeszélésen mind az öt pedagógus-szakszervezet részt vett, amelyik aláírta a Kormánnyal a 2013. január 22-ei megállapodást. Az egyeztetésen a felek a pedagógus minősítési rendszer részlet-szabályairól tárgyaltak. A szaktárca és az Oktatási Hivatal munkatársai mindkét témában részletes tájékoztatást adtak a szakszervezetek képviselőinek.

A Pedagógusok Sztrájbizottsága négy témakörrel készült, a Klik SZMSZ-ének

módosításáról, a pedagógiai szakszolgálat intézményeiben pedagógus-munkakörben dolgozók pótszabadságáról, a béren kívüli juttatásról és a minősítési eljárásról kívántak tárgyalni. Ezen a tárgyalási napon a több mint kétórás egyeztetés a minősítési eljárás kérdéskörére korlátozódott, az álláspontok nem közeledtek. A következő tárgyalási forduló március 11-én lesz.

Miután a PSZ elnöke a tárgyaláson jelezte, a Klik tavaly átvállalta a korábban az önkormányzatok által biztosított pluszjuttatások kifizetését, de a 2013-as év utolsó négy hónapjára járó pénzt a tanárok a mai napig nem kapták meg, és emiatt munkaügyi perek sokasága várható, az állami intézményfenntartó reagált. Eszerint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Klik) 2013. szeptembertől decemberig terjedő időszakra a béren kívüli juttatásokat egyedi vizsgálat szerint a szerződések alapján folyamatosan fizeti ki, ez több tankerületben meg is történt. Az iskolákban dolgozó közalkalmazottakra (pedagógusokra és technikai dolgozókra) vonatkozóan a Klik megkötötte a szakszervezetekkel a 2014. január 1-jétől érvényes kollektív szerződést, amelyben rögzíti, hogy a cafetéria összegéről a költségvetés függvényében minden évben külön megállapodást kötnek. A 2014. évi juttatásokról a tárgyalások a Klik és a szakszervezetek között megkezdődtek, s még nem zárultak le. Ha a megállapodás létrejön, év elejéig visszamenőleg kifizetik a béren kívüli juttatásokat. A Klik keresi a pozitív megoldást. *PL-összeállítás*

TÖBBEN FIZETIK HITELBŐL AZ ISKOLÁT

A lakosság több mint fele felelős döntésnek tartja a kölcsönfelvételt a tanulmányokra

Ugrásszerűen nőtt a tanulmányok finanszírozására felvett hitelek elfogadottsága, így az idén először a lakáscélú hiteleket megelőzve ez a leginkább pozitívan megítélt hitelfajta. Egy felmérés szerint a lakosság több mint fele – 55 százaléka – felelős döntésnek tartja az olyan kölcsönök felvételét, melyekkel tanulmányokat finanszíroznak, míg ez az arány egy évvel ezelőtt 46 százalék volt.

A lakásvásárlással kapcsolatos hitelek elfogadottsága az elmúlt két év során 61-ről 54 százalékra csökkent, míg a lakásfelújítás elfogadottsága továbbra is 47 százalék. Egészségügyi kezelés, gyógyászati segédeszköz vásárlása céljából a lakosok 42-46 százaléka tartja elfogadhatónak a banki kölcsönt. A 18-29 évesek a legtöbb hitelcél esetében megengedőbbek az idősebbeknél.

Az előző évekhez képest javult valamelyest a személyi kölcsönök megítélése. Az elmúlt két évben 26-ről 42 százalékra nőtt azok aránya, akik a személyi kölcsönre úgy tekintenek, mint egyfajta biztonsági tartalékra, továbbá nőtt a lakosság azon hányada, akik tudják, hogy a személyi kölcsön interneten

keresztül is igényelhető (52 százalék) és bármire felhasználható (78 százalék).

A 18-69 éves lakosság 29 százaléka szerint könnyen hitelhez lehet jutni a bankoktól, pénzintézetektől; ez 6 százalékponttal több, mint egy éve, miközben a hitelellesnek aránya szignifikánsan, 46-ról 35 százalékra csökkent. A jelenlegi hitelekkel kapcsolatos attitűdöket és a hitelfelvételt egyetlen mutatószámra sűrítő Hitel Affinitás Index a 2013 első negyedévi 9,5 pontról 12,6 pontra emelkedett 2014 elejére. A mutató értéke a legmagasabb a 30-39 évesek (22), valamint a diplomások (23) körében. A férfiak hitelfelvételi hajlandósága továbbra is magasabb a nőkéénél. *Forrás: MTI*

KÖZSZOLGÁLATI PANASZNAP A VÉRTANÚK TERÉN

A PSZ az oktató-nevelő munkát segítőknél 20 százalékos béremelést követelt

A közszolgálatban dolgozók súlyos panaszait sorolták a Közzszolgálati Dolgozók Demonstrációs és Sztrájkbizottsága (Közdemosz) 28 szakszervezetének és a támogató konföderációknak a képviselői nyolc órán keresztül február 21-én a Vértanúk terén. A felszólalók 20 százalékos béremelést követeltek a közzszférában, mert nyomorognak a közért dolgozó emberek. Előrevetítették, hogy ilyen körülmények között a lakosság nem fogja megkapni a megfelelő szolgáltatást, mert a jó szakemberek elmennek a pályáról, vagy másodállásért loholnak. A Panasznapon a Közdemosz tagjaként a Pedagógusok Szakszervezete nevében elsősorban a nevelő-oktató munkát segítő és technikai dolgozók helyzetéről beszélt, és 20 százalékos béremelést követelt Galló Istvánné elnök, Szabó Zsuzsa alelnök és Márk Csaba, a PSZ Bács-Kiskun megyei elnökének helyettese. Az alábbiakban a beszédekből idézzük részleteket.

Galló Istvánné: az oktatás közügy!

Galló Istvánné azzal kezdte beszédét, hogy a közvélemény – mivel a közmédiából csak ezt hallja –, a pedagógusokról csak annyit tud, hogy jelentős béremelést kaptak, és még kapni fognak. Ám a pedagógusoknak igenis van okuk panaszra – szögezte le. Hogy mi? A közmédia egyoldalú tájékoztatása miatt a társadalom nem ismeri a közoktatás valós helyzetét. Nem tudja, hogy „a közoktatás rendszerének az átalakítása rossz. Nemcsak a koncepció, a terv volt rossz, de rossz annak a végrehajtása és a megvalósítása is”. Hangsúlyozta: „A közoktatás ügye nemcsak a pedagógusok ügye, ez az egyik legfontosabb közügy. Közvetve vagy közvetlenül, mindenkit érint.”

Az oktató-nevelő munkát segítőknél nem működne a köznevelés

A PSZ elnöke feltette a kérdést: „Mi a baj? Miért vagyunk itt?” Így válaszolt: „Közérthetően és röviden azért, mert a közoktatás központi irányítása, kézi vezérlése majdhogynem működésképtelenné tette a rendszert. A szépen hangzó célkitűzések, a tanulók közötti esélyegyenlőtlenségek felszámolása ebben az új rendszerben nemhogy nem valósult meg, hanem tovább erősödött a különbség, a fokozottabb állami szerepvállalásnak az lett az eredménye, hogy az állami fenntartásba vett iskolák jó egy évvel az átalakítás után is napi működési gondokkal küzdenek. Hogy mégis van tanítás, az csak a pedagógusok, az oktató-nevelő munkát segítő és technikai alkalmazottak áldozatvállalásának köszönhető!” – hangsúlyozta.

Beszélt arról, hogy „az új Nemzeti alaptanterv, a tankönyvek választhatóságának a korlátozása azt jelenti, hogy nemcsak durván beleavatkoznak a pedagógusok módszertani szabadságába, de a tanulók lehetőségeit is korlátozzák. (...) Mindenkinek ugyanazt kell tudnia, ugyanakkorra. Aki nem tud haladni, az kimarad. A jelenlegi hatalom nem bízik a pedagógusokban, nem bízik az intézményvezetőkben. Ezért akar mindent felülről, kívülről megmondani”. Megjegyezte: „A pedagógus munkája nem ilyen! A pedagógusoknak mindig készen kell állniuk arra, hogy segítsenek a gyerekeknek, a szülőknek. A pedagógusnak mindig, mindenkor fejleszteni kell tudását, készülnie kell arra, hogy szolgálja a rábízott gyerekeket. Ez a munka nagyfokú önállóságot, a helyzethez való alkalmazkodást, közbizalmat igényel. Ezt a közbizalmat vontak meg most a hatalom!”

Galló Istvánné hangsúlyozta: „Az oly sokat magasított pedagógus-életpályamodellről azt kell tudni, hogy az a kollégáink számára sokkal több munkát jelent. A magasabb fizetés, amelyről szintén oly sokat hallottak, csak részben igaz. Volt, akinek a megemelt bér valóban keresetnövekedést is jelentett, de volt olyan, aki alig keres többet, mint az előző rendszerben.

A pedagógustársadalom nagy árat fizetett a jól hangzó pedagógus-béremelésért! Megszűnt a túlórák kifizetése, a pluszmunkát végzők pótléka, a jobb minőségben dolgozók kiemelt munkáért járó kereset kiegészítése.” Mint megjegyezte: „Az új rendszer nem ismeri el, ha a pedagógus képezte magát, ha több diplomával rendelkezik, ha szakvizsgát tett, pedig ezeket a diplomákat egyetemeken, főiskolákon szerezték a kollégák, államvizsgáztak, szakdolgozatot írtak, és nem másolták és összeollózták a dolgozatokat. Most mégis vizsgáztatni akarják őket. Minősíteni akarják azokat a pedagógusokat, akik 15-20-30 éve dolgoznak a pályán, és a hatalom akarja eldönteni, hogy értenek-e a szakmájukhoz.”

Hozzátette: arról viszont mélyen hallgatnak, hogy az óvodákban, az iskolákban sok olyan munkavállaló, közalkalmazott is van, aki az oktató-nevelő munkát segíti, és akinek a munkája nélkül nem működne a köznevelés rendszere. Hangsúlyozta: „Azért vagyunk itt, hogy követeljük, nem feledkezhetnek meg róluk sem. Követeljük számukra a 20 százalékos béremelést, mert 2008 óta nem volt bértáblaemelés.”

Ismét hangsúlyozta: „A közoktatás ügye közügy! Nem csak magunkért szólunk, a gyerekeink jövője, az ország jövője a tét! Magyarország jövője az osztálytermekben dől el! Ennek fel nem ismerése nem hiba, hanem már bűn! (...) Egy politikai párt nagysága attól függ, hogy kész-e és képes-e arra, hogy az ország valamennyi lakosát érintő, fontos közügyben közmegállapodást kössön az ellenzéki pártokkal, a szakmai és a szakszervezetekkel. Az oktatás ilyen ügy, és ezt senki nem sajtíthatja ki!”

Szabó Zsuzsa: munkaügyi bírósághoz fordult a PSZ az ügyükben!

Szabó Zsuzsa, a PSZ alelnöke beszédét azzal kezdte, hogy a köznevelési intézményekben foglalkoztatott, nevelő-oktató munkát segítő és az adminisztratív-technikai feladatokat ellátó kollégák tarthatatlan bérhelyzetét mutassa be. Felsorolta, konkrétan kiktől is van szó: dadusokról, óvoda-, iskolatitkárokról, gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelőkről, portásokról, karbantartókról, szabadidő-szervezőkről, gazdasági, műszaki dolgozókról, takarítókról, kisegítő dolgozókról, pedagógiai-gyógy-pedagógiai asszisztensekről, könyvtárosokról, oktatástechnikusokról, rendszergazdákról. „Vagyis csupa olyan, a közoktatásban dolgozó munkavállalóról, akik részt vesznek a gyerekeink, unokáink mindennapjaiban. Kollégákról, akik ezáltal mindannyiunk életében jelen vannak, hiszen nem tudok elképzelni olyan családot, ahol a rokonságban ne lenne iskolás vagy óvodás korú kisgyerek, középiskolában tanuló diák. Ezért nem kérdés, kell, hogy foglalkoztasson mindannyiunkat az ő problémájuk!”

(Folytatás a 9. oldalon)

KÖZSZOLGÁLATI PANASZNAP A VÉRTANÚK TERÉN

(Folytatás a 8. oldalról)

Így folytatta: „2013. szeptember 1-jén bevezetésre került a pedagógus-életpályamodel – benne a pedagógusok béremelése. Tudni kell, hogy ez a szeptemberi béremelés a nem pedagógus-álláshelyen foglalkoztatott kollégáinkra nem vonatkozott. A közalkalmazotti bértábla hatálya alá tartozó munkatársaink 2008 óta nem részesültek béremelésben! Ők, valamennyien minimálbérben vagy garantált bérminimumon foglalkoztatottak. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a bruttó bérük 101 500 Ft vagy 118 000 Ft.

Amióta a kormány kivezette az adójóváírás rendszerét az adózásból, azóta a közsféra dolgozóinak évi kb. 85 milliárd Ft értékben kompenzációt fizet. A kompenzáció célja, hogy a 2009-es nettó bért érje el a dolgozó. Vagyis azóta bármilyen soros előrelépés, minimálbér- vagy garantáltbérminimum-emelés van, az csökkenti a kompenzáció nagyságát és mértékét.

Az egész közsférában mintegy 260 000 olyan munkavállaló van, aki minimálbérben vagy garantált bérminimumon dolgozik. Ez több mint 1/3-a a közsférában foglalkoztatottaknak! Az ő sorsuk, életkilátásuk, jövőjük elkeserítő.”

Elvárható a türelem attól, aki napi gondokkal küzd?

Szabó Zsuzsa leszögezte: „Pedagógus vagyok, ezért én a mi nem pedagógus dolgozóink helyzetét kívánom Önöknek bemutatni. (...)

Képzeli-e el annak a dadusnak a mindennapjait, aki reggel 6-ra megy dolgozni azért, hogy más időben beérjen a munkahelyére. Gondoltak-e már arra, ő vajon hogy tudja elindítani a gyereket reggelente az iskolába? A 70–80 ezer Ft-os nettó fizetéséből költhet-e annyit magára, hogy minden napra ebédet vegyen? Ebből a pénzből hogyan fizeti a közüzemi számláit, a család egyéb kiadásait? Ez csak néhány a napi problémák közül.

Ennek ellenére elvárjuk tőle – mert a legféltettebb kincsünket bízunk rá –, hogy mosolyogjon, és mindig megértő, türelmes legyen a gyerekeinkkel. De hogy várhatjuk el a türelmet és a mosolygást akkor, amikor napi megélhetési gondokkal küzd? A minimálbér és a garantált bérminimum évenkénti emelése miatt a keresete nem tükrözi a mun-

kában eltöltött évek számát, és nem ismeri el a végzettséget, szakképzettséget, szakképesítést sem. Ez a bértábla nem tesz különbséget a pályakezdők, a szakképesítéssel nem rendelkezők és a munkában hosszú éveket eltöltő, különböző végzettséggel rendelkező munkavállalók között. Vagyis a pályakezdő és a nyugdíj előtt álló kolléga ugyanazt a bért kapja.”

A PSZ alelnöke elmondta, a dajkák bértábla szerinti illetményét csak a minimálbérre egészíti ki, pedig a jogi szakértőink szerint számukra a garantált bérminimum járna. A PSZ Munkaügyi Bíróságra vitte ezt a kérdést. Az elmúlt két évben az Országos Köszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban a munkavállalókat képviselő szakszervezetek – köztük a Pedagógusok Szakszervezete – több ízben felhívták a kormányt képviselő tárgyalópartnereket a helyzet tarthatatlanságára. A Pedagógusok Szakszervezete javaslatára a közoktatásban működő pedagógus-szakszervezetek által 2012. június 3-án szervezett közös tüntetés egyik fő követelése a közalkalmazotti bértábla 20 százalékos növelése volt; ez csökkentette volna a bértábla igazságtalanságait.

„Sajnos a tüntetésen közel sem voltunk elegendően ahhoz, hogy ennek a jogos követelésnek a kormányt eleget tegyen,” – jegyezte meg az alelnök. Hozzátette: „A Köszolgálati Érdekegyeztető Tanács ülésein (2012-ben, 2013-ban 13 alkalommal ülésezett az OKÉT) folyamatosan követeltük a bértábla emelését, a bértábla 15., 16. fizetési fokozattal való bővítését és a minden közalkalmazottra kiterjedő cafetériarendszer bevezetését. A kormány a javaslatainkat mindeddig kategorikusan elutasította. Ezért nem maradt más eszköz, mint a nyilvánosság ereje! Kezelhetetlen az a feszültség, amely az intézményekben már elég régóta tapasztalható a nevelő-oktató munkát segítő és adminisztratív-technikai feladatokat ellátó kollégák alacsony keresete miatt. A Pedagógusok Szakszervezete jogosnak és indokoltnak tartja a kollégák elégedetlenségét.”

Márk Csaba Endre a szakképzés gondjairól beszélt

Márk Csaba Endre arról beszélt, hogy „a szakképzés tekintetében az oktatási rendszer átalakítása folyamatos, minden évben más-más rendszerben kell oktat-

nunk, nincs két egyforma tanév, nincs lehetőség a rendszer kipróbálására, a hiányosságok feltérképezésére. A szakképzésben dolgozó minden kolléga ezt érzi, legyen portás, rendszergazda, takarító, karbantartó, szakoktató, könyvtáros, iskolatitkár, gazdasági, műszaki dolgozó vagy pedagógus. A szakképzés átalakítása során nem szabad megfedkezünk a gyermekekről, akik ennek a folyton változó és átalakuló rendszernek a fő veszteségei, de velük együtt a szülőkről sem!”

Szökött arról, hogy a tankötelezettség 16 évre történő csökkentése fokozottan érinti a szakképzésben a már így is hátrányos helyzetben lévő tanulókat, a szakmaválasztás tekintetében 14 éves korban legtöbbször a tanuló helyett a szülő hozza meg a döntést. Mára már egyértelművé vált, hogy az oktatáspolitikai nem érte el a célját, nem csökkent az igazolatlan mulasztások száma, a fegyelmi helyzet nem javult, és az életbe szakmai végzettség nélkül kikerülőők száma inkább nőtt, mint csökkent volna.

Leszögezte: „Mindenképpen fontosnak tartjuk a 18 éves tankötelezettség visszaállítását, amely a gyermekek, szülők és egyben a társadalom érdeke is!”

A szakképzésben strukturális reformokra van szükség

Megjegyezte: „A szakiskolákban aránytalanul lecsökkentették a közismereti tantárgyak óraszámát, ezzel elvéve azon lehetőséget, hogy a szerényebb tudással érkező tanulók elsajátítsák a szakmatanuláshoz szükséges alapkompenciákat és készségeket. Fontosnak tartjuk a közismereti tantárgyak eddigi reális óraszámainak a visszaállítását, kiemelten a matematika, magyar és természettudományos tantárgyak tekintetében.”

Úgy vélte, a szakképzés átalakításával csorbult az átjárhatóság a közoktatáson belül, a napvilágot látott szakm szerkezeti döntéseket is felül kell vizsgálni, és minden gyermek számára biztosítani kell a tanuláshoz való egyenlő jogot és lehetőséget anyagi helyzetétől függetlenül! Magyarország felemelkedésének záloga a jól képzett szakemberek, szakmájukat magas színvonalon gyakorló munkavállalók megjelenése a munkaerőpiacon, a szükségleteknek megfelelően. Ezért a szakképzést érintő strukturális reformokat sürgetett.

(Folytatás a 10. oldalon)

KÖZSZOLGÁLATI PANASZNAP

(Folytatás a 9. oldalról)

Márk Csaba Endre beszélt arról is, hogy a Klik működése során a szakképző intézményekben áldatlan és tarthatatlan állapotok jöttek létre. „A rendszer működését a sokszor alaptalanul kritizált és a pedagógus minősítési rendszer jelen formájában történő bevezetésével megalázott pedagógusok elhivatottsága és az ott dolgozó béremelésből méltatlanul kimaradt pedagógiai munkát segítő alkalmazottak és technikai dolgozók ember feletti kitarása teszi lehetővé napról napra.”

Mint mondta, már a jelen tanév kezdetekor gondot okozott a szakoktatók hiánya, volt, aki nem az előírt 26 órát tartotta meg, hanem 32 órát vagy még ennél is többet minden ellentételezés nélkül. Megemlítette: „Ma a közsférában már csak a szakmailag elhivatott kollégák dolgoznak, akik teheték, elhagyták a pályát, vagy munkahelyet váltottak a magasabb fizetés miatt, de ma már egyre nő a külföldre távozó kollégák száma is.” Leszögezte, hogy a szakképzésben a pedagógus minősítési rendszer kivitelezését nem tartja megvalósíthatónak jelenlegi formájában.

Előfordul, hogy a szakácstanulók „papíron” főznek

Hozzátette, a „Pedagógusok Szakszervezete folyamatosan jelezte, hogy az intézmények ilyen gyors ütemben történő állami fenntartásba vétele több szempontból aggályos, nem szolgálja a tanuló, szülő és az intézményekben dolgozó kollégák érdekeit. Mára kiderült, aggodalmuk nem volt alaptalan. A szakképzésben a dologi kiadásokra nincs elegendő fedezet, és a gyakorlatokon a tanulóknak már sok esetben nincs nyersanyag, alapanyag, amelyből dolgozni tudjanak. Előfordul, hogy a szakácsok csak elméletben, papíron főznek, de a szintvizsgák tekintetében is utolsó pillanatokban érkezik meg a vizsga megszervezéséhez elengedhetetlenül szükséges anyag- és eszközszükséglet”. Megjegyezte, az intézmények önálló gazdálkodásának megszüntetése után a gyakorlati oktatáshoz szükséges alapanyagok beszerzése átláthatatlan és bürokratikus rendszerre vált. Racionális magyarázatok nincsenek, csak egyetlen, sokszor elhangzó, rövid tömondat: „Nincs pénz!”

Mindezen problémák megoldásához a hit mellett tudásra, képességekre, készségekre és akaratra van szükség a nemzeti köznevelés minden résztvevője oldaláról. Ezeknek pedig mindig a kor feladataihoz, kihívásaihoz kell igazodniuk, így a szakképzésben is – mondta.

TANKÖNYVFELELŐSÖK A TŰRÉSHATÁRON

Több ezer iskolai tankönyvfelelős sorstársa, köztük saját maga gondjairól számolt be a Pedagógusok Lapjának egy 26 éve tanító általános iskolai tanár, aki húsz éve tankönyvfelelősként dolgozik. Beszámolójából kiderül, egy eddig olajozottan működő rendszert vertek szét a tankönyvpiac államosításával, az új „módi” pedig az, hogy sok munkáért (150–200 óra + a felelősség) megalázóan kevés bért, tanulónként száz forintot kapnak. Illetve csak kapnának, mert lapunk megjelenéséig a munkájukért járó összeg még nem érkezett meg a szám-lájukra. Sőt még olyan iskolák is vannak, amelyek a megrendelt tankönyvek mindegyikét se kapták meg, két-három hónappal a tanév vége előtt.

A tankönyvfelelősök kálváriája a tankönyvpiac államosításával kezdődött. Nem tudni, hogy városi legendáknak, vagy csak az SI faktor (sárga irigység faktor) által vezérelt, a tankönyves tanárok „gazdagodásáról” szóló beszámolóknak, esetleg a tankönyvpiac újraosztását szem előtt tartó kormányzati politikának volt köszönhető, de a tankönyvkiadás államosítása, a tankönyvvászték szűkítése mellett szóló egyik érv az volt, hogy ettől olcsóbbá válnak a tankönyvek, ugyanis azok árát a tanároknál nyomuló könyvkiadók verik fel.

Így volt, így lett

A köznevelési államtitkárság még tavaly márciusban írta az iskolákat fenntartó Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak, hogy a kiadók korábban tanulónként 400–500 forintot vagy tankönyvenként az ár akár 7 százalékát is kifizették. A tankönyvfelelősök erre másképp emlékeznek, szerintük nem a tankönyvkiadók-tól, hanem a terjesztőktől kaptak jutalékot a forgalom után. 2012-ben például a terjesztésért 15 százalékot fizettek a kiadók, ebből még az iskolák is kaptak 6 százalék jutalékot. Korábban szeptember végéig valamennyi pórtrendelés ott volt az iskolákban, s addigra a kiadók is megkapták teljes pénzüket.

Az idei tanévtől kizárólag egyetlen állami cég, a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. (Kello) oszthatta szét a tankönyveket az iskolákban. Az iskolai tankönyvfelelősöknek a Kello belépése után tilos volt közvetlenül a kiadókhoz fordulniuk, a Kellónak kellett gondoskodnia arról, hogy a mintegy 1 millió 300 ezer tanulónak eljuttassa a közel 13 millió könyvet az iskolakezdsre. Mióta állami kézben van a tankönyvrendelés, a tankönyvfelelősök egy megállapodás szerint bruttó száz forintot kaphatnak tanulónként a munkájukért. A kiadóknak jellemzően 20 százalékot kellett fizetniük a terjesztésért a Kellónak, miközben a tankönyveikért járó pénzt még októberben sem kapták meg teljesen.

Lapunknak írt levelében a 26 éve tanító, húsz éve tankönyves kolléga megerősítette, korábban a terjesztő vállalatokkal állt az ország több ezer tankönyvfelelőse szerződéses viszonyban. A terjesztők az ő részükre a kiadók által átengedett jutalékból biztosítottak a tankönyvfelelősnek egy méltányos százalékot, ami az adózás, tb-levonás stb. után szerény, de „a munkánkat a mai viszonyokhoz képest sokkal jobban elismerő »jóvedelmet« biztosított, amit novemberben, a zárás után törvényes módon, a határidőket betartva ki is fizettek”.

Nézzük a valóságot!

„Mit hozott az államosítás, hogy az egész tankönyvellátás a Kello monopóliuma lett? Elsősorban a tankönyvfelelősök juttatásainak nevetségesen alacsony szintre csökkentését (100 Ft/tanuló). Ez pl. egy 400 fős iskolában bruttó 40 ezer forintot jelent több száz órai munkáért!

Mivel indokolta az állam, a Kello és a Klik a tankönyvfelelősök juttatásának ilyen drasztikus és megalázó csökkentését? Azzal, hogy a korábban kapott jutalékaikkal bérfeszültség jött létre a nem tankönyvfelelős kollégák és közöttünk. Ilyenről én nem tudok, sőt a kollégák inkább sajnálkozásukat fejezik ki az elvégzendő munkánk mennyisége és az ezzel járó felelősség miatt! A másik indokuk, hogy a tankönyvvezéssel járó munkánk annyira lecsökkent, hogy – szabad fordításban – nem érdemlünk többet.

(Folytatás a 11. oldalon)

TANKÖNYVFELELŐSÖK A TŰRÉSHATÁRON

(Folytatás a 10. oldalról)

Az új rendszerben a Kello a csomagokat állítja össze, és a fizetős számlákat a befizetési csekkekkel együtt kiküldi a szülőknek. Ezenkívül minden korábbi munkánk megmaradt! Nekünk ahhoz, hogy rendelni tudjunk, egy új tankönyvrendelő szoftvert kellett megtanulnunk. Ezt idén már módosították, lehet ismét beletanulni. Mi alakítjuk ki gyerekenként az évfolyamokat, osztályokat, csoportokat (német, angol stb.), de első lépésként az összes tanuló rendszer által kért adatait be kell vinnünk a számítógépbe, azokat ellenőrizni kell, szükség esetén módosítani. A késve megjelenő tankönyvjegyzékről mi gyűjtjük össze a kollégáktól a rendelni kívánt könyveket, és ezeket mi „rendeljük hozzá” a Kello felületén a tanulókhöz.

Mi mérjük fel, tartjuk nyilván a törvényileg ingyenes tankönyvre jogosult tanulókat, de a rendelésnél ügyelnünk kell arra, hogy a számukra rendelt tankönyvek beleférjenek az állami normatívába. Az a feletti könyveket könyvtári kölcsönzés útján kell biztosítanunk számukra – általunk összeállított tartós tankönyvcsomagokkal –, amelyeket hozzárendelünk a Kello csomagjaihoz.

Mi gyűjtjük be, kezeljük az ingyenesek igazolásait, mert a normatíva felhasználás ellenőrzésekor erre szükség van. Ha az ingyenességben változás történik, akkor azt tanulóként mi vezetjük át a Kello felületén. Ügyelnünk kell a fejlesztésre szoruló tanulók külön tankönyvbeszerzésére is. Ki vagyunk szolgáltatva a Kellónak, mert az üznetfalukon délután érkező utasításait sok esetben aznap éjfélig kérjük elvégezni.”

Sok munka nevetséges bérért

„A tankönyvezés részünkről évi 150-200 óra munkaidő utáni elfoglaltságot jelent a már említett, szegyenletesen alacsony díjazásért. (Ebben az esetben ez 200-250 forintos órabért jelent – a szerk.) Hozzáteszem, hogy még ezt a kicsi összeget sem fizették ki február végéig a tavalyi munkánkért!

A rendelések összeállítása után azt még a tankerülettel is jóvá kell hagyatni. Ha bármit kifogásol a rendelésben, akkor azt nekünk kell orvosolni. A mi feladatunk a szülők adott tanévi tankönyvellátással kapcsolatos tájékoztatása és az iskolai tankönyvrendelés elfogadtatása az Iskolaszékel, a szülői munkaközösséggel is. Törvényes kötelességünk, hogy minden fizetős tanuló részére kiküldjük a neki megrendelő tankönyvek listáját, amiből a szülőknek, ha tudja – például a testvértől – joga van beszerezni az egyes könyveket. Ezen, nem igényelt könyveket mi összesítjük, és töröljük az adott tanuló rendeléséből.”

Az iskolából távozott tanulók könyveit visszazárúzzák, az újonnan jöttekét pótrendelik

„Ha véglegesítjük a rendelést, akkor aggódhatunk, hogy mikor kapjuk meg a könyveket. A Kello felületén van ugyan egy olyan menüpont, hogy „szállítási idő”, de tavaly sok iskolában vagy nem került, vagy irreális időpont került feltüntetésre, ezért sokunknak saját költségünkön kellett utánajárni, hogy mikor is lesz a szállítás. Ősszel az is nehezítette a munkánkat, hogy sok iskolába csak egy vagy két nappal a tanévkezdés előtt érkeztek meg a csomagok, de az elvá-

rás az volt, hogy a tanulók a tanévkezdésre megkapják a könyveiket. Az esetleges félreértések elkerülése érdekében nekünk kellett begyűjteni és lemásolni a csekkszervevényeket, a kiszállított csomagokat osztályok, csoportok szerint rendezni és osztani. A nyáron érkezett tanulók számára pótrendeléseket készítettünk, de sok tanuló esetében a teljesítés akár október végéig is elhúzódott. Természetesen mielőtt átadhattuk volna nekik a könyveket, az ő díjbekérőiket nekünk kellett kinyomtatni, a csekkeiket azonosító számmal ellátni, majd a befizetés után ezeket is másolni. A Kello felületén minden egyes olyan tanuló regisztrálni kellett, akinek első körben kiadtuk osztani a könyveit. Az ősz folyamán kiküldött ingyenesnormatíva-elszámolásokat tanulóként kellett ellenőrizni.”

A tankönyvfelelős kérdez

„Feltesszem a kérdést, hogy a – teljesség igénye nélkül – leírt tankönyvfelelősi feladatok mennyisége alátámasztja-e a mi juttatásaink ilyen megalázó mértékű csökkentését? További kérdés, hogy mikor kapunk az elvégzett pluszmunkánk után méltányos juttatást a tankönyvterjesztés hasznából? Hiszen nem lehet vita tárgya, hogy a tankönyvellátásban a tankönyvfelelősök ilyen mértékű részvétele nélkül a tankönyvellátás összeomlana!

Akik ezeket a hátrányos és megalázó változtatásokat meghozták, megszavazták, vagy döntöttek róluk, azok ismerik az általunk végzett munkát? Tanítottak már iskolában? Van közöttük olyan, aki akár csak egy évig is volt már tankönyvfelelős?”

(Név és cím a szerkesztőségben)

A KORMÁNYVÁLTÁS VISSZAÁLLÍTANÁ A TANKÖNYVVÁLASZTÁS SZABADSÁGÁT

A baloldali Kormányváltás arra buzdítja a tankönyvszerzőket, -kiadókat, -terjesztőket és a tankönyvrendelésért felelős pedagógusokat, hogy készüljenek, mert a kormányváltás után visszaállítják a tankönyvválasztás szabadságát, így újra szükség lesz a munkájukra.

Erről a szocialista Kunhalmi Ágnes beszélt február 17-én sajtótájékoztatón. Bírálta, hogy a kormány a rendelhető tankönyvek listáját csak áprilisban, a parlamenti választás után hozná nyilvánosságra. Véleménye szerint a szűkös határidő veszélyezteti az új tanév zavartalan megkezdését. Együtt emlékeztetett arra, hogy idén voltak iskolák, ahol a diákok előbb kapták meg a félévi bizonyítványt, mint a tankönyveket. Az MSZP-s politikus közölte, visszaállítanak a tankönyvpiaci szabadságát, nem elégednek meg azzal, hogy két tankönyv közül lehet választani.

Kunhalmi Ágnes beszélt arról is: megalázónak tartják a pedagógusok minősítési rendszerét, elsősorban azt, hogy mindenkit egy kategóriába soroltak be, és a tanároknak 80-100 oldalas portfóliót kell

készíteniük április végéig ahhoz, hogy magasabb fizetési kategóriába sorolják őket. Szerinte ez alapján nem lehet megítélni a tanárok teljesítményét. Felháborítónak nevezte azt is, hogy a költségvetés határozza meg, hány pedagógust engednek át a második kategóriába. Azt ígérte, ha az Összefogás győz a választáson, a tanároknak nem kell portfóliót készíteniük.

Szelényi Zsuzsanna, az Együtt-PM politikusa ígéretet tett arra, hogy ha az Összefogás győz a választáson, megszüntetik a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot és a Nemzeti Pedagógus Kart, amely szerinte csak a tanárok ellenőrzésére és megfélemlítésére hivatott, az iskolafenntartást pedig helyi és regionális intézményekre bízta.

Forrás: MTI/Klubrádió

FELMÉRÉS A FIATALOK EGÉSZSÉG-MAGATARTÁSÁRÓL

Nagyszabású nemzetközi program részeként elkészültek az iskoláskorú gyerekek egészség-magatartása feltárását célzó azon kérdőívek, amelyeket márciusban 340 magyar tanintézetben osztanak ki, és amelyekre 6 ezer fiattól várnak válaszokat – mondta február 18-án a felmérést Magyarországon irányító Országos Gyermekegészségügyi Intézet osztályvezetője, Németh Ágnes az MTI-nek.

A 43 ország közreműködésével készülő, HBSC (Health Behaviour in School-Aged Children) felmérés négyévenként ismétlődik, és összesen 200 ezer európai és észak-amerikai, 11 és 15 év közötti iskolás gyerek adatait gyűjti össze a norvégiai Bergenben felállított adatbankban. Az adatokat a WHO-val együtt értékelik ki – ismertette Németh Ágnes.

Legutóbb 2010-ben készült hasonló felmérés, amelyből kiderült például, hogy a magyar fiatalok az iskolai feladatokat kevésbé érzik megterhelőnek, mint más országok hasonló korosztálya. Mégis sok gyerek panaszodik gyakori fáradtságra, ami valószínűleg az indokoltnál kevesebb alváshoz vezethető vissza. A fáradékonyság okainak pontos kiderítésére a mostani felmérés adhatja majd meg a választ, mert a kérdések e témakört a háttér-tényezők feltárásával alaposan körbejárják.

A száz, illetve az alsó tagozatosoknál 70 kérdésből álló kérdőív a táplálkozás, a fizikai aktivitás, az egészségre rizikót jelentő szokások – drogozás, dohányzás, alkoholfogyasztás –, a krónikus betegségek előfordulása, a család

szerkezet, a szubjektív jóllét főbb témakörében keresi a válaszokat, amelyekből az elemzések alapján a társadalom ezen rétegéről elkészülhet a látélet – utalt rá Németh.

A mához igazodó, új témák a felmérésben

A kérdések közé a világ gyors változásait követve több új téma is bekerült. Közéjük tartozik például az internet terjedése nyomán alakuló kommunikációs szokások, az SMS-ezés, csetelés hatása a kapcsolatok alakulására. Ennek feltárása azért is fontos – húzta alá Németh Ágnes –, mert bebizonyosodott, hogy ezek az üzenetváltások nem pótolják a családon belüli és a társak közötti személyes beszélgetéseket, utóbbiak hiánya pedig akár pszichés zavarok egyik előidézője is lehet. Új kérdés irányul a dizájn drogok használatára, ismeretere, ezek az egészségre veszélyt jelentő, tiltott szintetikus drogok ugyanis mind inkább terjednek, a válaszok támpontul szolgálhatnak ellenük a fellépéshez.

Az érintett korosztályból speciális matematikai-statisztikai módszerrel országosan

reprezentatív mintát választanak, amelybe minden régióból település és iskolatípus szerint megfelelő arányban kerülnek be a tanulók, hogy e fiatal korosztályról minél pontosabb összkép készülhessen. A gyerekek önkéntesen vesznek részt a vizsgálatban. A kérdőíveket mindenhol külön osztályteremben, pedagógusok kizárásával osztják ki, és a névtelenség garantálására a kérdezőbiztosok zárt borítékban gyűjtik össze.

Az adatokat a következő év második felére dolgozzák fel, elemzik. Az első ilyen felmérés 1985-ben készült, és a dokumentum azóta hasznos útmutatóul szolgál az egészségügyben, az oktatásban, a bűnmegelőzésben és más területeken a döntések előkészítésénél, a jogszabályok megalkotásánál. A nemzetközi összehasonlítás pedig egyfajta tükröt tart a társadalmat működtető intézmények elé, rámutatva arra, hol van lemaradás, a jó példákat honnan célszerű átvenni a jövő nemzedék életminőségének javítására – hívta fel a figyelmet Németh Ágnes.

Forrás: SzegedMa

MEGALAKULT A NEMZETI TANKÖNYVTANÁCS

Megalakult a Nemzeti Tankönyvtanács testülete, amelynek alapvető feladata a tankönyvekre vonatkozó döntések előkészítése, valamint a tankönyvek rövid és középtávú fejlesztési irányainak meghatározása – közölte az Emberi Erőforrások Minisztériuma köznevelési államtitkársága március 3-án. Megszűnik a piaci elvekre épülő tankönyvellátás, és helyébe az állam teljes körű felelősségére épülő rendszer lép.

A tankönyvtanács elnökévé Károly Krisztinát, az ELTE oktatóját választották. Az államtitkárság közleménye szerint a tankönyvi engedélyezési folyamatba beépülő új testület szakmai kontrolljával is erősíti a garanciát a köznevelési tankönyvek megfelelő minőségére.

A testület működését és a koordinációs feladatok ellátását az Oktatási Hivatalhoz rendelt titkárság segíti. A vonatkozó, tavaly decemberi rendelet szerint a tanács 13 tagból áll, közülük hat tagot az oktatásért felelős miniszter jelöl. A testület további tagjait a vidékfejlesztésért felelős miniszter, a szak- és felnőttképzésért felelős miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Művészeti Akadémia, a Magyar Rektori Konferencia, a Nemzeti Pedagógus Kar és az Országos Nemzetiségi Tanács delegálja. A tanács elnökét a tagok maguk közül választják meg, és a szakminiszter öt évre nevezi ki. A tanács figyelemmel kíséri a nemzeti köznevelés tartalmi tantervi fejlesztési folyamatait, és elemzi az iskolák új és használt tankönyvekkel, pedagógus-kézikönyvekkel történő ellátásának helyzetét. A testület feladata – a tankönyvjegyzék alapján – nyomon követni az iskolák számára rendelkezésre álló tankönyv kínálatot, éves tankönyvfejlesztési terv készítése és a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban való részvétel is.

Az Országgyűlés december 17-én kivételes sürgős tárgyalás után fogadta el azt a törvényt, amely 2014. január 1-jétől állami feladatként határozta meg a tankönyvellátást. Az állam 2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben biztosítja az ingyenes tankönyvellátást az elsőől a nyolcadik évfolyamig. A köznevelésben használható tankönyvekről tankönyvjegyzéket kell vezetni. Az iskolák a fő szabály szerint évfolyamonként és tantárgyanként a tankönyvjegyzékben szereplő két tankönyvből választhatnak. A tankönyvválasztás a fenntartó egyetértéséhez kötött.

Az indoklás szerint a 2014. január 1-jén hatályba lépő változtatásokkal jogi értelemben is megszűnik a piaci elvekre épülő tankönyvellátás, és helyébe az állam teljes körű felelősségére épülő rendszer lép.

Forrás: MTI

Tankönyvkáosz ellen rendőrök

Rendőrök gyűjtik össze a tankönyvkiszállítás tervezéséhez szükséges adatokat – adta hírül a HVG.hu. A szerkesztőség birtokába jutott, február 20-ai keltezésű tájékoztatás értelmében a rendőrkapitányok megkapták a feladatot, hogy április 23-áig keressék fel az illetékességi területükön lévő iskolákat, tudják meg azt, hogy a jövő tanévben mennyi diákjuk lesz, hogy a tankönyvek tárolására kijelölt helyiség miként közelíthető meg 7,5 tonnás tehérgépkocsival, és mi az az időpont, amikor a tankönyvek átadása-átvétele tervezhető. A tankönyveket is rendőrök szállíthatják majd ki az iskolákhoz, ami nyilván nem rendőri feladat, ezért a levélben hangsúlyozták, mindez Pintér Sándor belügyminiszter döntése alapján történik, és célja, hogy a tankönyvellátása időre megtörténjen.

Az Emmi által közzétett rendelet-tervezet szerint a tankönyvjegyzéket április 10-én tennék közzé, a könyveket pedig április 30-ig kell megrendelniük az iskoláknak.

AZ ENSZ ELŐTT A MAGYAR GYEREKEK HELYZETE

Egy roma gyerek két és félszer nagyobb eséllyel kerülhet gyermekvédelmi szakellátásba, mint nem roma társai. Az értelmi fogyatékos gyereket nevelő családok több mint kétharmada a létminimum alatt él. Csak két megállapítás arról, milyen esélyekkel indulnak a fogyatékos és roma gyerekek ma Magyarországon. Február 5-én az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága hat év után ismét meghallgatta a magyarországi civil szervezeteket – az UNICEF Magyar Bizottsága, az Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány és a TASZ Fogyatékosügyi programja képviselői számoltak be a hazai gyermekjogi helyzet visszasságairól.

Magyarország 1991-ben csatlakozott az ENSZ gyermekek jogairól szóló egyezményéhez, ami a gyermeki jogok átfogó katalógusának tekinthető, és amely – mivel az ENSZ tagországainak többsége saját jogrendszerébe illesztette – számon kérhető mind az állampolgárok, mind az ENSZ által. Az ENSZ Gyermekjogi Bizottsága hatévente megvizsgálja, hogy az egyes tagországok mit tettek annak érdekében, hogy megfeleljenek az egyezmény követelményeinek. Magyarország hat év után most került sorra. A bizottság a vizsgálat tanulságait az ún. záró észrevételekben foglalja össze, melyet őszig készít el. Az előkészítés során figyelembe veszi a kormány és a civil szervezetek jelentését, illetve meghallgatást tart mindkét szereplő számára.

Fogyatékoság: szegénység és elszigeteltség

Ma Magyarországon fogyatékos gyerekek lenni nagyon sok esetben egyet jelent a szegénységgel és az elszigeteltséggel. Az értelmi fogyatékos vagy halmozottan fogyatékos gyereket nevelő családok több mint kétharmada él a létminimum alatt. A szegénység oka az, hogy a legtöbb település semmilyen szolgáltatást nem tesz hozzáférhetővé a családok számára: személyi asszisztencia, közlekedési szolgáltatás, a helyi közösségekben hozzáférhető oktatás gyakorta nem elérhető. Ezért a szülőknek maguknak kell gondoskodniuk a gyermekek ellátásáról, miközben arra kényszerülnek, hogy feladják munkahelyüket. Különösen kirívó a súlyosan és halmozottan fogyatékos gyerekek helyzete, akik bár 2006 óta tankötelesnek számítanak, felvételük még a gyógypedagógiai iskoláknak sem kötelező. A hivatalos adatok szerint minden második gyerek otthon kap pedagógiai fejlesztést, ami nagyon sokszor azt jelenti, hogy valójában egyáltalán nem részesül megfelelő ellátásban.

A családok egy része éppen a közösségi ellátások miatt kényszerül úgy dönteni, hogy intézetbe adja gyermekét. A rendelkezésre álló adatok szerint 10 500 fogyatékos gyerek él intézeti körülmények között. E csoport közel minden második, szerencsésebb tagja diákközhelyen, kollégiumban lakik. Közülük azonban sokan kényszerből kerülnek ide: mivel a család lakóhelyén sok-

szor nem található iskola, a szülők gyakorta arra kényszerülnek, hogy lemondjanak gyerekeik otthoni neveléséről. A szociális és közoktatási rendszer illetén szerkezete ellentétes az egyezmény 9. cikkével, amely szerint a gyermek és a szülő egymástól való elszigetelése ellen mindent meg kell tenniük a tagállamoknak. A közösségi szolgáltatások hiánya és az intézményi ellátások sértik az egyezmény 23. cikkét, amely a fogyatékos gyerekek közösségi életben való részvételének támogatását várja el a tagállamoktól.

Jogsértések a gyermekpszichiátriában

A hazai gyermekpszichiátriai rendszer súlyosan alulfejlett és elmaradott. A gyermekpszichiáterek száma 2011-ben 127 volt, országosan összesen 27 pszichiátriai gondozót lehetett elérni. Az akut támogatást igénylő gyerekek számára hat kórházban összesen 130 ágy volt hozzáférhető: a sürgős eseteket sokszor általános gyermekosztályon vagy felnőtt pszichiátriai betegek osztályán helyezik el. Az ellátás során a gyerekeket gyakorta szeparálják szüleiktől. A legsúlyosabb probléma azonban az, hogy a hazai gyermekpszichiátria prevenciói rendszerei alulfejlettek: 2011-ben Magyarországon az iskolák kétharmadában nem volt iskolapszichológus, míg – az ombudsman megállapítása szerint – a nevelési tanácsadók csak igen korlátozottan tudnak segítséget nyújtani a családoknak és a gyerekeknek. A gyermekpszichiátriai ellátórendszer alacsony volumene az egyik legkiszolgáltatottabb gyerekcsoport egészségügyi ellátáshoz való jogát sérti.

Diszkrimináció, szegregáció = roma gyerekek

Az egyezmény számos cikkével összefüggésben külön is megemlítsékre került a roma gyerekek magyarországi helyzete. Hangsúlyt kapott oktatási diszkriminációjuk, indokolatlan fogyatékosként minősítésük és mind a gyermekvédelmi rendszerben, mind pedig a gyermekprostitúció áldozatait közötti felülreprezentáltságuk. A romákkal szembeni diszkrimináció kapcsán külön szó esett a fiatalok előítéletességéről és a romákkal szembeni gyűlölet-bűncselekményekről, köztük a négyéves *Csorba Róbert* meggyilkolásáról is.

Becslések szerint az általános iskolások

kb. 15 százaléka roma, akik kétharmada szegregált körülmények között tanul. A szegregáltan oktatott gyerekek fele normál tantervű, míg másik fele ún. speciális iskolában tanul. A normál tantervű iskolákban sokszor külön osztályokat, „C. osztályokat” alakítanak ki a roma gyerekeknek, számos nagyvárosban pedig külön iskolát tartanak fenn számukra. Az ún. „white flight” jelenség hatására pedig számos homogén cigányiskola alakult ki az egyiskolás településeken.

A speciális iskolában oktatott fogyatékos gyerekek között jóval magasabb a romák aránya, mint azt egyébként a lakosságon belüli arányuk indokolná. Legutóbb pedig az Emberi Jogok Európai Bírósága marasztalta el Magyarországot azért, mert két roma fiatalembert indokolatlanul minősítettek fogyatékosnak.

Összességében tehát megállapítható, hogy csak minden harmadik roma gyerek tanul integrált körülmények között. Ez nem csupán az egyezménynek a diszkrimináció tilalmáról szóló 2. cikke, hanem az oktatáshoz való jogról szóló 28. cikk sérelmét is megvalósítja. A szegregált oktatás szinte automatikusan együtt jár az alacsonyabb színvonalú oktatással és a gyerekek lemorzsolódásával. Míg a tanulók háromnegyede érettségire felkészítve folytatja tanulmányait, addig a roma fiataloknak alig több mint egyharmada vesz részt ilyen oktatásban, akik 7 százaléka nagy valószínűséggel nem fejezi be tanulmányait. A tankötelezettség 16 éves korra történt leszállítása a várakozások szerint tovább csökkenti majd a középfokú végzettséget szerző roma tanulók számát.

A jelentéstétellel érintett elmúlt hatéves időszakban az oktatás szelekciós mechanizmusait erősítő kormányzati intézkedések kerültek elfogadásra. 2004 óta jelentősen – legalább harmadával – megnőtt a cigány többségű iskolák száma. Történelmi lehetőséget szalasztott el a jelenlegi kormányzat akkor, amikor az iskolák államosítása nem járt együtt a roma gyerekeket elkülönítő iskolák megszüntetésével, a jogsértő oktatásszervezési modellek felülvizsgálatával. A CFCF által indított perek nyomán ma is több olyan szegregált iskola működik, így például Kaposváron vagy Győrött, amelyek jogellenességét bíróság állapította meg. *Forrás: TASZ*

Mosolyra váltottuk:)

Erzsébet-utalványával Ön több mint negyedmillió ember,

köztük több mint **százezer** gyermek üdüléséhez járult hozzá!*

A Kormány által támogatott

**ERZSÉBET
PROGRAM**

Vincze Kornél

* 2012-ben és 2013-ban

FOLYTATÓDIK A GE FOUNDATION NYÍLÓ VILÁG PROGRAM

Ismét megnyílik a világ az északkelet-magyarországi régió tehetséges középiskolásainak

2014 szeptemberétől újabb tehetséges diákok csatlakozhatnak a GE egyedülálló, kétéves középiskolai tehetséggondozó programjához – jelentette be 2014. február 14-én *Agostino Renna*, a GE Lighting Európa, Közel-Kelet és Afrika régióért felelős vezérigazgatója, *Kiss Attila*, országgyűlési képviselő, Hajdúböszörmény polgármestere, a programban közreműködő 14 intézmény és a program 114 végzős diákjának jelenlétében, a hajdúböszörményi GE-napon.

A tehetséges fiatalok az ózdi József Attila Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium, a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium és a kisvárdai Bessenyei György Gimnázium szervezésében létrejött GE-napon személyes tapasztalataikon keresztül is megmutatták, hogyan lehet hátrányból előnyt kovácsolni. Az „egy nap a GE-vel” programon a vállalat vezetői többek között személyes karriertapasztalataikkal is segítettek a diákokat készségeik fejlesztésében, a megfelelő pályaválasztásban, céljaik sikeres megvalósításában.

Az északkelet-magyarországi, hátrányos helyzetű régió középiskolásainak felzárkóztatását célzó, a GE Foundation újabb 225 ezer dollár (mai árfolyamon 51 millió forint) támogatásával megvalósuló, kétéves programra a közreműködő iskolák tanulói jelentkezhetnek, a diákok az írásbeli és szóbeli válogatáson nyújtott sikeres teljesítmény

alapján kerülhetnek be a programba. Az idén további 75 diák csatlakozhat a programhoz. „A munkaerőpiacra kilépve erre a 75 fiatal szakemberre szélesebb körű lehetőségek várnak majd, hosszabb távon pedig csak az idei programnak köszönhetően 75 család élvezheti majd az itt szerzett versenyelőny tényleges hasznát. A programban eddig több mint 600 diák vett részt, így elmondhatjuk, hogy nagy lépést tettünk a régió megerősítésének irányába” – mondta Agostino Renna, a GE Lighting Európa, Közel-Kelet és Afrika régióért felelős vezérigazgatója.

A most végző 114 ózdi, putnoki, kisvárdai és hajdúböszörményi diák 2012-ben kezdte meg iskolán kívüli tanulmányait, ahol az üzleti angol nyelv mellett gyárlátogatások, konferenciák, csoportos mentorálások, gyakorlati programok, tréningek és további üzleti programok segítségével fejleszt-

hették tudásukat annak érdekében, hogy a diploma megszerzése után hozzájárulhassanak a térség fejlődéséhez. A diákok eddigi tapasztalataikról most, a hajdúböszörményi GE-napon személyesen is beszámoltak, majd a GE vezetőivel személyesen megvitathatták, hogyan lehet a hátrányból előnyt kovácsolni.

„Ez a tehetséggondozó program valóban kinyitja a világot diákjaink előtt. Motiválja őket, hogy betekintethetnek a világ egyik vezető cégének világába, megismerkedhetnek egy olyan munkakultúrával, amely 130 éve sikeresen teljesít a globális piaci versenyben. Személyesen megtapasztalhatják azt a világot, ahol elismerik, ha a tehetség erőfeszítéssel párosul, s megtapasztalhatják, hogy a valódi siker a jól elvégzett munka” – emelte ki *Gyulai Sándor*, a hajdúböszörményi Bocskai István Gimnázium igazgatója, az esemény házigazdája.

AZ ORSZÁG LEGJOBB MATEMATIKA-ÉS FIZIKATANÁRÁT KERESI AZ ERICSSON

Az Ericsson Magyarország Kutatás-fejlesztési Igazgatósága meghirdette 250 ezer forint anyagi támogatással járó díját, melyet kizárólag a matematikát és fizikát oktató pedagógusok nyerhetnek el munkájuk elismeréseként. A vállalat azért hozta létre a díjat, hogy ezzel is erősítse a világviszonylatban is kiemelkedő matematikai és természettudományos alapképzést. Az ajánlásokat 2014. április 1-jéig várják.

Az Ericsson Magyarország Kutatás-fejlesztési Igazgatósága által 1999-ben alapított díjat általános vagy középiskolákban fizikát, matematikát oktató pedagógusok nyerhetik el.

A vállalat 1200 fős kutató-fejlesztő központjával a legnagyobb telekommunikációs és informatikai kutatással foglalkozó szellemi központ hazánkban. Az Ericsson eddig öt egyetemi labort hozott létre, így minden évben több száz hallgatónak nyílik lehetősége valódi kutatómunkát végezni, ugyanis az Ericsson számára elengedhetetlen a kiválóan képzett diplomás munkaerő, hiszen a munkahelyei betöltéséhez alapos tudással bíró szakemberekre van szükség.

A díjra esélyes oktatók munkája és emberi hozzáállása teszi lehetővé, hogy a hazai műszaki és természettudományi diplomával rendelkezők tudása megfelelő szellemi értéket képviseljen.

2014-ben két kategóriában ítélik oda a díjat: az egyik kategória az „Ericsson a matematika és fizika népszerűsítéséért” díj, mely 250 ezer forinttal jár, amelyben két matematikát és két fizikát oktató pedagógus részesülhet egyenként. A díjat azok a tanárok kaphatják, akik tanítványaikkal aktívan bekapcsolódtak a Középiskolai Matematikai és Fizikai Lapok vagy az Abacus folyóiratának pontverse-

nyeibe, vagy ha a tanítás mellett évek óta a legtöbbet teszik a tantárgyuk iránti érdeklődés felkeltéséért, megszerettetéséért.

A másik az „Ericsson a matematika és fizika tehetségeinek gondozásáért” díj, amely szintén 250 ezer forinttal jár, melyben két matematikát és két fizikát tanító pedagógus részesülhet egyenként. Ezt a díjat azok a tanárok nyerhetik el, akiknek tanítványai a legjelentősebb hazai vagy nemzetközi, egyéni versenyeken a 2009–2010-es tanévtől kezdődően elnyerték az első öt díj egyikét.

A díjakat a Matfund Középiskolai Matematikai és Fizikai Alapítvány ítéli oda a Bolyai János Matematikai Társulat és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Ericsson-díjbizottságainak ajánlása alapján. A díjazandókra írásos javaslatot nyújthatnak be szakmai és társadalmi szervezetek, a javasolt tanár tevékenységét ismerő kollégák, tanítványok. Az ajánlásnak tartalmaznia kell a javasolt személy részletes szakmai jellemzését.

A pályázatok benyújtási határideje: 2014. április 1. A pályázatot kizárólag e-mailben fogadják el a jelölt pályázati adatlapjával együtt. Az elbírálás 2014. április 23-ig tart majd.

Forrás: edupress.

Szüdi János

AZ ORSZÁGOMAT A HATALOMÉRT

Azt kérdezi *N. Kósa Judit* e lap (Népszabadság – a szerk.) hasábjain megjelent – Tanít, és élvezi című – írásában, mi lesz azzal a kiváló, hivatásának élő pedagógussal, akiről ír, ha a választások után marad *Hoffmann Rózsa*? A kérdésfeltevés rossz. Abban az esetben ugyanis, ha nevezett főtisztviselő marad a pozíciójában –, ahová véleménye szerint *Dei gratia* került –, akkor ez azt jelzi, hogy maradt az is, aki valójában felrakta őt erre a polcra. A kérdés azonban helyesen ekkor az, mi lesz az országgal? A pedagógusok sorsát ugyanis nem nehéz kitalálni. A választások után valóságosan is feláll, beindul a pedagóguskar, kiadják a pedagógus etikai kódexet, amelyben most már feketén-fehéren megjelenik, mit vár el az állam a zsoldosaitól. Feltehetően megtöltődik tartalommal az a törvényi szöveg, miszerint a pedagógus köteles hivatásához méltó magatartást tanúsítani.

A pedagóguskar pedig az állam mindenhova elérő karjává (szemévé, fülévé) válik, amelynek etikai eljárása megalapozza a hivatalvesztést. Az írás állításaival ellentétben nincs még kész maga az iskola-rendszer sem. A jogi alapjait látszólag lerakták ugyan, de nincs olyan hónap, hogy ne nyúljanak hozzá a szöveghez – eldugva mindig valamelyik törvény végébe –, kiegészítve egy-egy újabb, az államot erősítő, az intézményeket és a benne dolgozókat, az ellátást igénybe vevőket hátrányosan érintő rendelkezéssel. Nemcsak a kar megerősítése várható a választások után, de feltehetően beépül az intézkedési joggal felruházott tanfelügyelet is a törvényszövegbe. Az ellátó-rendszerhez és a benne foglalkoztatottakhoz – a nyugdíjasokat kivéve – a választások előtt, érthető módon, nem nyúltak hozzá. Ok és indok, elképzelés, szándék pedig van rá.

A tankötelezettség idejének leszállítása, a szakiskolák kilencedik–tizedik évfolyamának megszüntetése, a csökkenő tanulólétszám már elégséges alapot szolgáltat a létszámcsökkentéshez. Hátravan még a Széll Kálmán-tervben beígért beiskolázási terv végrehajtása – 75 százalékról 50 százalékra csökkenteni az érettségihez jutók számát –, kihasználatlan még az a lehetőség is, hogy minden tanárt járási szinten foglalkoztassanak legalább heti 26 órában, nem hajtották még végre azt a véletlen napvilágot látott elképzelést sem, miszerint meg kell szüntetni azoknak az általános iskoláknak a felső tagozatát, amelyeknek nincsenek párhuzamos (évfolyamonként legalább kettő) osztályai. A feltett – feltehetően költői – kérdésre a választ ezért ki lehet találni, meg lehet adni. Miután egyetlen kormányhatározattal radikálisan csökkenteni lehet a pedagógusok létszámát, a megmaradókat a minősítési eljárással ki lehet választani az új követelményeknek megfelelően. A kiválogatottak nem hivatást gyakorolnak a jövőben, hanem az állami tanfelügyelet irányítása és ellenőrzése alatt, szellemi szakmunkásként robotolva végrehajtják a kormány utasításait.

Mi lesz a tanulókkal? Ez a nagy kérdés. Minden évben a korosztály 6-10 százaléka léphet ki 16 éves korában úgy a rendszerből, hogy nem fejezi be az általános iskolát, nem szerez a munkaerőpiacon használható szakképesítést. Előttük két út áll: jó esetben a közmunka, rossz esetben a munkanélküliség, a bűnözés, a börtön. A korosztály megmaradt része 50 százaléka a szakiskolát szánja a hatalom. A szakiskolát, amelynek befejezése után jogilag két év alatt érettségit lehet szerezni. Jogilag! Mert ez nem valóságos lehetőség egy olyan iskola után, amelyben heti 11 óra jut közismeretre, melyből öt testnevelés, egy pedig osztályfőnöki óra.

A „gyakorlatorientált” szakiskolai képzésben nem cél a tanulók felkészítése az önálló tanulásra, a társadalmi folyamatok megértésére egy olyan korban, amelyben a megszerzett tudás meglehetősen rövid idő alatt amortizálódik, ha nem újítják meg. A megmaradt 50 százalék 30 százaléka a szakközépiskolában szerezhet elsősorban szakirányú továbbtanulásra jogosító szakmai érettségit. A fennmaradók juthatnak be a felvételiztetés szűrőin át a gimnáziumba, amelyben szerzett érettségivel lehet a legmesszebbre eljutni a társadalmi ranglétrán. Nem véletlenül adta át az állam a gimnáziumok jó részét az elismert egyházaknak. Az egyházi iskoláktól várja a hatalom a megbízható káderek kinevelését.

Mi lesz az országgal? Ez a nagy kérdés! Versenyképesek lesznek-e közmunkásaink a kínai gyermekmunkásokkal?

